

Ислам банктеріне арналған пруденциалдық нормативтер, олардың нормативтік мәндері және есептеу әдістемесі туралы нұсқаулықты бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2009 жылғы 27 наурыздағы N 66 Қаулысы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2009 жылғы 6 мамырда Нормативтік құқықтық кесімдерді мемлекеттік тіркеудің тізіліміне N 5670 болып енгізілді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 30 мамырдағы № 144 қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 30.05.2016 № 144 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

"Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" 1995 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасы Заңының 42-бабының 1-1-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігінің (бұдан әрі - Агенттік) Басқармасы

Қ А У Л Ы

Е Т Е Д І :

1. Қоса берілген Ислам банктеріне арналған пруденциалдық нормативтер, олардың нормативтік мәндері және есептеу әдістемесі туралы нұсқаулық **б е к і т і л с і н .**

2. Осы қаулы Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткен күннен бастап, он төрт күнтізбелік күн өткеннен кейін **қ о л д а н ы с қ а е н г і з і л е д і .**

3. Стратегия және талдау департаменті (Н.А. Әбдірахманов):

1) Заң департаментімен (Н.В. Сәрсенова) бірлесіп, осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткізу **ш а р а л а р ы н қ о л ғ а а л с ы н ;**

2) осы қаулы Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткен күннен бастап он күндік мерзімде оны Агенттіктің мүдделі бөлімшелеріне және "Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы" заңды **т ұ л ғ а л а р б і р л е с т і г і н е ж і б е р с і н .**

4. Агенттіктің Төрайым қызметі (А.Ә. Кенже) осы қаулыны Қазақстан Республикасының бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау шараларын қолға

а л с ы н .

5. Осы қаулының орындалуын бақылау Агенттік Төрайымының орынбасары Қ.Б. Қожахметовке жүктелсін.

Төрайым

Е. Бахмутова

Қазақстан Республикасы Қаржы
нарығын және қаржы ұйымдарын
реттеу мен қадағалау агенттігі
Басқармасының 2009 жылғы
27 наурыздағы N 66 қаулысымен
бекітілді

Ислам банктеріне арналған пруденциалдық нормативтер, олардың нормативтік мәндері және есептеу әдістемесі туралы нұсқаулық

Осы Ислам банктеріне арналған нормативтік мәндер және пруденциялық нормативтерді есептеу әдістемесі туралы нұсқаулық (бұдан әрі - Нұсқаулық) ислам банктеріне (бұдан әрі – банктер) арналған пруденциялық нормативтерді, олардың нормативтік мәндерін және есептеу әдістемесін белгілейді. Нормативтік мәндер үтірден кейін үш таңбалы санмен көрсетіледі.

Пруденциялық нормативтердің құрамына мыналар кіреді:
банктің жарғылық капиталының ең төменгі мөлшері;
меншікті капитал жеткіліктілігінің коэффициенті;
бір қарыз алушыға келетін тәуекелдің ең жоғарғы мөлшері;
өтімділік коэффициенті;
ашық валюталық позиция лимиттері;
банктің негізгі қаражатқа және басқа қаржылық емес активтерге инвестицияларының ең жоғарғы мөлшерінің коэффициенті;
банктерді Қазақстан Республикасының резидент еместер алдындағы міндеттемелерге капиталдандыру;
банк қаражатының бөліктерін ішкі активтерге орналастыру коэффициенті.

Банктерге және олардың еншілес ұйымдарына арналған, шоғырландырылған қаржылық есептілік негізінде есептелетін пруденциялық нормативтердің нормативтік мәндері мен есептеу әдістемесін қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті орган (бұдан әрі – уәкілетті орган) белгілейді.

Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 17.07.2015 № 140 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1. Банктің жарғылық капиталының ең аз мөлшері

Ескерту. 1-тарау жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 24.12.2012 № 383 Қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

1. Жаңадан құрылатын банк үшін жарғылық және меншікті капиталдың ең аз мөлшері Нұсқаулықтың осы тармағының екінші бөлігінде көзделген жағдайды қоспағанда, 10 000 000 000 (он миллиард) теңге мөлшерінде белгіленеді.

Шетел валютасындағы халықаралық шкала бойынша Standard & Poors рейтингтік агенттігі берген ең төменгі ұзақмерзімді кредиттік рейтингі «А»-дан төмен емес немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент емес банкінің еншілес ұйымы болып табылатын жаңадан құрылатын банк үшін жарғылық және меншікті капиталдың ең аз мөлшері 5 000 000 000 (бес миллиард) теңге мөлшерінде белгіленеді.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 17.03.2016 № 105 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1-1. Басқа исламдық банктер үшін меншікті капиталдың ең төменгі мөлшері 10 000 000 000 (он миллиард) теңге мөлшерінде белгіленеді.

Ескерту. Нұсқаулық 1-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 17.03.2016 № 105 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

2. Банк акционерлерден меншікті акцияларды, егер сатып алу уәкілетті орган белгілеген кез келген пруденциялық нормативтерді және басқа да сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді бұзуға алып келмейтін жағдайда ғана сатып алады.

Ескерту. 2-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 17.07.2015 № 140 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

2. Меншікті капиталдың жеткіліктілік коэффициенті

Ескерту. 2-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2012.04.28 № 172 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

3. Меншікті капитал жеке тұлғалардың теңгедегі және шетел валютасындағы депозиттерінің сомасы мен бухгалтерлік баланстың деректеріне сәйкес 5,5-ке көбейтілген меншікті капиталдың арасындағы оң айырмасын шегергендегі

бірінші деңгейдегі капитал мен екінші деңгейдегі капиталдың сомасы ретінде е с е п т е л е д і .

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген меншікті капиталды есептеу ма қ с а т т а р ы ү ш і н :

жеке тұлғалардың шетел валютасындағы депозиттерінің сомасы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі 2016 жылғы 1 қаңтарда белгілеген теңгенің шетел валютасына қатысты ресми бағамы бойынша есептеледі;

жеке тұлғалардың депозиттері сомасы мен бухгалтерлік баланстың деректеріне сәйкес меншікті капиталдың арасындағы оң айырма мынадай м ө л ш е р д е е н г і з і л е д і :

- 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап – 0 (нөл) пайыз;
- 2016 жылғы 1 ақпаннан бастап – 20 (жиырма) пайыз;
- 2016 жылғы 1 наурыздан бастап – 40 (қырық) пайыз;
- 2016 жылғы 1 сәуірден бастап – 60 (алпыс) пайыз;
- 2016 жылғы 1 мамырдан бастап – 80 (сексен) пайыз;
- 2016 жылғы 1 маусымнан бастап - 100 (бір жүз) пайыз.

Нұсқаулықтың мақсаттары үшін Standard&Poor's агенттігінің ұзақмерзімді кредиттік рейтингтік бағаларымен қатар уәкілетті орган сондай-ақ Moody's Investors Service және Fitch агенттіктерінің де (бұдан әрі – басқа рейтингтік агенттіктер) ұзақмерзімді кредиттік рейтингтік бағаларын таниды.

Нұсқаулықтың мақсаттары үшін мынадай ұйымдар халықаралық қаржы ұ й ы м д а р ы н а ж а т а д ы :

- Азия даму банкі (the Asian Development Bank);
- Африка даму банкі (the African Development Bank);
- Еуропа Кеңесінің Даму Банкі (the Council of Europe Development Bank);
- Еуразия даму банкі (Eurasian Development Bank);
- Еуропа қайта құру және даму банкі (the European Bank for Reconstruction and Development) ;
- Еуропа инвестициялық банкі (the European Investment Bank);
- Ислам даму банкі (the Islamic Development Bank);
- Жеке секторды дамыту жөніндегі Ислам Корпорациясы (ICD);
- Америкааралық даму банкі (the Inter-American Development Bank);
- Халықаралық даму қауымдастығы;
- Халықаралық қаржы корпорациясы (the International Finance Corporation);
- Халықаралық қайта құру және даму банкі (the International Bank for Reconstruction and Development);
- Халықаралық валюта қоры;
- Инвестициялық дауларды реттеу жөніндегі халықаралық орталық;
- Инвестициялар кепілдігінің көпжақты агенттігі;

Скандинавия инвестициялық банкі (the Nordic Investment Bank).

Ескерту. 3-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 28.01.2016 № 56 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

4. Бірінші деңгейдегі капитал негізгі капитал мен қосымша капитал сомасы ретінде есептеледі:

1) негізгі капитал: мынадай реттеуіш түзетулерді: меншікті сатып алынған жай акцияларды; гудвилді қоса алғанда, материалдық емес активтерді; өткен жылдардың шығындарын; ағымдағы жылдың шығындарын; азайтқыш уақытша айырмаларға қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтерін қоспағанда, кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін шегергенде кейінге қалдырылған салық активтерін; өзге де қайта бағалау бойынша резервтерді; активтерді секьюритилендіру бойынша транзакциялармен байланысты сатудан түскен кірістерді. Мұндай кірістерге келешекте толық немесе ішінара кіріс алуды күтумен секьюритилендіру талаптарымен алынуына байланысты келешек кезеңдердің шекті кірісі жатқызылады; қаржылық міндеттемелер бойынша кредиттік тәуекелдің өзгеруіне байланысты осындай міндеттемелердің әділ құнының өзгеруінен болған кірістерді немесе шығындарды; қосымша капиталдан шегерілуі тиіс, бірақ оның жеткіліксіз деңгейіне байланысты негізгі капиталдан шегерілетін реттеуіш түзетулерді; осы Нұсқаулықтың 4-1-тармағында көрсетілген инвестицияларды шегергенде ;

осы Нұсқаулықтың 1-1-қосымшасымен көзделген негізгі капиталдың қаржы құралдары критерийлеріне сәйкес келетін, төленген жай акциялардың; миноритарлы акционерлерге (үшінші тұлғаларға) тиесілі еншілес банктер шығарған 2018 жылғы 1 қаңтардан бастап төленген жай акциялардың; төленген қосымша капиталдың; өткен жылдардың бөлінбеген таза пайдасының; ағымдағы жылдың бөлінбеген таза пайдасының;

Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6793 тіркелген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2011 жылғы 31 қаңтардағы № 3 қаулысымен бекітілген Екінші деңгейдегі банктердегі, ипотекалық ұйымдардағы және «Қазақстан Даму Банкі» акционерлік қоғамындағы бухгалтерлік есептің үлгі шот жоспарының 2014 жылғы 1

қаңтардағы жағдай бойынша 3510 «Резервтік капитал» және 3400 «Динамикалық резервтер» баланстық шоттарындағы қалдықтар сомасы ретінде айқындалатын жинақталған ашып көрсетілген резервтің;

сату үшін қолда бар негізгі құралдарды және қаржы активтері құнын қайта бағалау бойынша резервтердің сомасы ретінде есептеледі;

2) қосымша капиталға осы Нұсқаулықтың 1-1-қосымшасында белгіленген критерийлерге сәйкес келетін мерзімсіз шарттар енгізіледі, олардың нәтижесінде бір мезгілде бір тұлғада қаржы активі және қаржылық міндеттемелер немесе заңды тұлғаның барлық міндеттемелерін басқа тұлғадан шегергеннен кейін қалған активтер үлесіне оның құқығын растайтын басқа қаржы құралы (бұдан әрі - мерзімсіз қаржы құралдары), сондай-ақ осы Нұсқаулықтың 1-1-қосымшасында белгіленген критерийлерге сәйкес келетін төленген артықшылықты акциялар п а й д а б о л а д ы .

Қосымша капитал мөлшері мынадай реттеуіш түзетулер сомасына азаяды: банктің меншікті мерзімсіз қаржы құралдарына тікелей не жанама тәсілмен и н в е с т и ц и я л а р ы ;

банктің меншікті сатып алынған артықшылықты акциялары; осы Нұсқаулықтың 4-1-тармағында көрсетілген инвестициялар; екінші деңгейдегі капиталдан шегерілуі тиіс, бірақ оның жеткіліксіз деңгейіне байланысты қосымша капиталдан шегерілетін реттеуіш түзетулер.

Банктің қосымша капитал сомасы шегеруге жеткіліксіз болса, қалған бөлік банктің негізгі капиталынан шегеріледі.

Банк инвестициялары банктің акцияларға салымдарын (жарғылық капиталда қатысу үлестерін), мерзімсіз қаржы құралдарын, сондай-ақ заңды тұлғаның реттелген б о р ы ш ы н б і л д і р е д і .

Ескерту. 4-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.05.2014 № 97 (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 24.12.2014 № 242 (01.01.2015 бастап қолданысқа е н г і з і л е д і) қ а у л ы л а р ы м е н .

4-1. Банктердің бірінші деңгейдегі капиталдан акцияларға инвестицияларды (жарғылық капиталға қатысу үлестерін), мерзімсіз қаржы құралдарын, реттелген борышты (бұдан әрі – қаржы құралдары) шегеру мынадай тәртіппен жүзеге а с ы р ы л а д ы :

1) негізгі капиталдан :
2015 жылғы 1 қаңтар – 2015 жылғы 31 қаңтар аралығында: сақтандыру ұйымының шығарылған акцияларының кем дегенде 10 (он) пайызын құрайтын, жиынтығында банктің негізгі капиталының 10 (он) пайызынан асатын инвестициялар сомасы; сақтандыру ұйымының шығарылған акцияларының 10 (он) және одан көп

пайызын құрайтын, жиынтығында банктің негізгі капиталының 15 (он бес) пайызынан асатын инвестициялар сомасы; 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап:

банктің қаржылық есептілігі ХҚЕС сәйкес жасаған кезде қаржылық есептілігі шоғырландырылмайтын заңды тұлғалардың қаржы құралдарына банк инвестициялары мынадай талаптарға сәйкес болады:

егер банк шығарылған акциялардың (жарғылық капиталында қатысу үлестердің) кем дегенде 10 (он) пайызына ие қаржы ұйымдарының қаржы құралдарына банктің инвестициялары жиынтығында осы Нұсқаулықтың 4-тармағында көрсетілген реттеуіш түзетулерді қолданғаннан кейін банктің негізгі капиталының 10 (он) пайызынан асатын болса, инвестициялардың жалпы сомасындағы жай акцияларға инвестициялардың үлесіне көбейтілген артылған сома негізгі капиталдан шегерілуі тиіс;

банк заңды тұлғаның шығарылған акцияларының (жарғылық капиталында қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызына ие қаржы ұйымдарының жай акцияларына банктің инвестициялары, сондай-ақ шегерілетін уақытша айырмаларға қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің бөлігі жиынтығында осы Нұсқаулықтың 4-тармағында көрсетілген реттеуіш түзетулерді қолданғаннан кейін банктің негізгі капиталының 15 (он бес) пайызынан асатын болса, артылған сома негізгі капиталдан шегерілуі тиіс.

2018 жылғы 1 қаңтардан бастап заңды тұлғаның шығарылған акцияларының (жарғылық капиталында қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызынан тұратын инвестициялар және шегерілетін уақытша айырмаларға қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің сомасы осы Нұсқаулықтың 4-тармағында көрсетілген реттеуіш түзетулерді қолданғаннан кейін банктің негізгі капиталының 15 (он бес) пайызынан аспайды;

2) қ о с ы м ш а к а п и т а л д а н :

егер банк шығарылған акциялардың (жарғылық капиталында қатысу үлестердің) кем дегенде 10 (он) пайызына ие қаржы ұйымдарының қаржы құралдарына банктің инвестициялары жиынтығында осы Нұсқаулықтың 4-тармағында көрсетілген реттеуіш түзетулерді қолданғаннан кейін банктің негізгі капиталының 10 (он) пайызынан асатын болса, инвестициялардың жалпы сомасындағы мерзімсіз қаржы құралдарына инвестициялардың үлесіне көбейтілген артылған сома қосымша капиталдан шегерілуі тиіс;

банк шығарылған акциялардың (жарғылық капиталында қатысу үлестердің) 10 (он) және одан көп пайызына ие қаржы ұйымдарының мерзімсіз қаржы құралдарына банктің инвестициясы қосымша капиталдан шегерілуі тиіс.

Егер қосымша капитал сомасы шегеруге жеткіліксіз болса, сома банктің негізгі капиталынан шегеріледі.

3) екінші деңгейдегі капиталдан:

егер банк шығарылған акциялардың (жарғылық капиталында қатысу үлестердің) кем дегенде 10 (он) пайызына ие қаржы ұйымдарының қаржы құралдарына банктің инвестициялары жиынтығында осы Нұсқаулықтың 4-тармағында көрсетілген реттеуіш түзетулерді қолданғаннан кейін банктің негізгі капиталының 10 (он) пайызынан асатын болса, инвестициялардың жалпы сомасындағы реттелген борышқа инвестициялардың үлесіне көбейтілген артылған сома екінші деңгейдегі капиталдан шегерілуі тиіс;

банк заңды тұлғаның шығарылған акцияларының (жарғылық капиталында қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызына ие қаржы ұйымдарының реттелген борышына банктің инвестициясы екінші деңгейдегі капиталдан шегерілуі тиіс.

Егер екінші деңгейдегі капитал сомасы шегеруге жеткіліксіз болса, сома банктің бірінші деңгейдегі капиталынан шегеріледі.

Меншікті капиталдың есебінен шегерілмейтін инвестициялар осы Нұсқаулықтың 1-қосымшасына сәйкес кредиттік тәуекелдің дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

Ескерту. Нұсқаулық 4-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.05.2014 № 97 қаулысымен (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізіледі).

5. Екінші деңгейдегі капитал:

банктің сатып алынған меншікті реттелген борышы шегерілген реттелген борыштың;

Нұсқаулықтың 4-1-тармағында көрсетілген инвестициялар шегерілген сомасы ретінде есептеледі.

2015 жылғы 1 қаңтарға дейін тартылған, Нұсқаулықтың 1-1-қосымшасында белгіленген критерийлерге сәйкес келмейтін реттелген борыш мөлшері мынадай талаптарға сәйкес екінші деңгейдегі капитал есебіне енгізіледі:

Ұлттық валютада:

2015 жылғы 1 қаңтардан бастап – ұлттық валютадағы реттелген борыш сомасының 100 (бір жүз) пайызы мөлшерінде;

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап – ұлттық валютадағы реттелген борыш сомасының 100 (бір жүз) пайызы мөлшерінде;

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап – ұлттық валютадағы реттелген борыш сомасының 80 (сексен) пайызы мөлшерінде;

2018 жылғы 1 қаңтардан бастап – ұлттық валютадағы реттелген борыш сомасының 50 (елу) пайызы мөлшерінде;

2019 жылғы 1 қаңтардан бастап – ұлттық валютадағы реттелген борыш сомасының 20 (жиырма) пайызы мөлшерінде;

2020 жылғы 1 қаңтардан бастап шетел валютасындағы реттелген борыш сомасы екінші деңгейдегі капитал есебінен алып тасталады;
ш е т е л в а л ю т а с ы н д а :

2015 жылғы 1 қаңтардан бастап – шетел валютасындағы реттелген борыш сомасының 80 (сексен) пайызы мөлшерінде;

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап – шетел валютасындағы реттелген борыш сомасының 60 (алпыс) пайызы мөлшерінде;

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап – шетел валютасындағы реттелген борыш сомасының 40 (қырық) пайызы мөлшерінде;

2018 жылғы 1 қаңтардан бастап – шетел валютасындағы реттелген борыш сомасының 20 (жиырма) пайызы мөлшерінде;

2019 жылғы 1 қаңтардан бастап шетел валютасындағы реттелген борыш сомасы екінші деңгейдегі капитал есебінен алып тасталады.

2015 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша кемінде 5 (бес) жылды құрайтын өтеу мерзімі бар реттелген борыш мөлшерінің 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша енгізілетін мөлшерде екінші деңгейдегі капитал есебіне енгізілуі жалғасады және жыл сайын 1 қаңтардағы жағдай бойынша реттелген борыш сомасының 20 (жиырма) пайызына төмендейді.

Ескерту. 5-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 17.07.2015 № 140 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

6. Банктің меншікті капиталының жеткіліктілігі мынадай коэффициенттермен с и п а т т а л а д ы :

1) негізгі капитал жеткіліктілігінің коэффициенті (k1):
негізгі капиталдың мынадай сомаға қатынасы:
кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтер, шартты және
ы қ т и м а л м і н д е т т е м е л е р ;

нарықтық тәуекелді ескере отырып есептелген активтер, шартты және
ы қ т и м а л т а л а п т а р м е н м і н д е т т е м е л е р ;
о п е р а ц и я л ы қ т ә у е к е л ;

2) бірінші деңгейдегі капитал жеткіліктілігінің коэффициенті (k1-2):
бірінші деңгейдегі капиталдың мынадай сомаға қатынасы:
кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтер, шартты және
ы қ т и м а л м і н д е т т е м е л е р ;

нарықтық тәуекелді ескере отырып есептелген активтер, шартты және
ы қ т и м а л т а л а п т а р м е н м і н д е т т е м е л е р ;
о п е р а ц и я л ы қ т ә у е к е л ;

3) меншікті капитал жеткіліктілігінің коэффициенті (k2):
меншікті капиталдың мынадай сомаға қатынасы:

кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтер, шартты және ықтимал міндеттемелер;
нарықтық тәуекелді ескере отырып есептелген активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер;
операциялық тәуекел.

k1, k1-2 и k2 коэффициенттерінің есебіне қабылданатын тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтер, шартты және ықтимал міндеттемелер ХҚЕС сәйкес қалыптастырылған резервтерді шегере отырып, енгізіледі.

Меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің мәндері осы Нұсқаулықтың 1-2-қосымшасында белгіленген.

Меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің мәндеріне қосымша ретінде меншікті капитал буферлерінің мынадай мәндері белгіленеді:

консервациялық буферге қойылатын талап тұрақты негізде орындалады және мыналарды :

2015 жылғы 1 қаңтардан бастап – 1 (бір) пайыз;

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап – 1 (бір) пайыз;

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап – 2 (екі) пайыз;

жүйе құраушы банктер үшін:

2015 жылғы 1 қаңтардан бастап – 2,5 (екі бүтін оннан бес) пайыз;

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап – 2,5 (екі бүтін оннан бес) пайыз;

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап – 3 (үш) пайыз;

енгізу мөлшері мен мерзімдерін уәкілетті орган қарсы циклдік буферді есептеу басталған күнге дейін кем дегенде 12 (он екі) бұрын белгілейтін қарсы циклдік буфер. Қарсы циклдік буфер мөлшерінің диапазоны тәуекелдер ескеріле отырып мөлшерленген активтер, шартты және ықтимал міндеттемелер сомасының 0 (нөл) пайызы – 3 (үш) пайызы аралығын құрайды;

есептеуге қойылатын талаптар Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10210 тіркелген «Қаржы ұйымдарын жүйе құраушылар қатарына жатқызу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 24 желтоқсандағы № 257 қаулысына сәйкес танылған жүйе құраушы банктерге қолданылатын жүйелік буфер. Жүйелік буферге қойылатын талап 2017 жылғы 1 қаңтардан бастап тұрақты негізде орындалады және тәуекелдерді ескере отырып, мөлшерленген активтер, шартты және ықтимал міндеттемелер сомасының 1 (бір) пайызын құрайды.

Егер k1, k1-2 және k2 коэффициенттерінің нақты мәндері осы Нұсқаулықтың 1-2-қосымшасында белгіленгеннен төмен емес, бірақ бұл ретте көрсетілген коэффициенттердің кез келгені меншікті капитал буферлерін ескере отырып, коэффициенттердің белгіленген мәндеріне қарағанда төмен болса, онда банктің бөлінбеген таза кірісін пайдалануға «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан

Республикасының Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, дивиденд төлеуді және акцияларды кері сатып алуды тоқтату бөлігінде осы Нұсқаулықтың 1-3-қосымшасына сәйкес шектеулер қойылады.

Меншікті капитал буферлерін ескере отырып, меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің мәндеріне тізбесі осы Нұсқаулықтың 4-тармағында белгіленген негізгі капитал компоненттерінің есебінен жетеді.

Нұсқаулықтың осы тармағының талаптарына сәйкес есептелген меншікті капитал буферлерінің мөлшері бухгалтерлік есепте көрсетілмейді.

Уәкілетті орган меншікті капитал жеткіліктілігі нормативтерінің және меншікті капитал буферлерінің мәндерін үш жылда бір реттен жиі емес қайта қ а р а й д ы .

Ескерту. 6-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.05.2014 № 97 (қолданысқа енгізілу тәртібін 3-т. қараңыз); өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 19.12.2015 № 222 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен .

7. Алып тасталды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.05.2014 № 97 қаулысымен (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізіледі).

8. Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін активтерді, шартты және ықтимал міндеттемелерді есептеу осы Нұсқаулықтың 1 және 2-қосымшаларына сәйкес жүргізіледі.

Тәуекел дәрежесі бойынша активтерді, шартты және ықтимал міндеттемелерді мөлшерлеу мақсаттарында активтер, шартты және ықтимал міндеттемелер халықаралық қаржылық есептелік стандарттарына сәйкес олар бойынша құрылған резервтер сомасына азайтылады.

Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін шартты және ықтимал міндеттемелер осы Нұсқаулықтың 2-қосымшасына сәйкес есептелген шартты және ықтимал міндеттемелер сомасының банк кредиттік тәуекелдер көтеретін тәуекелдің осы Нұсқаулықтың 1-қосымшасында көрсетілген қарсы агенттің санатына сәйкес келетін дәрежесіне көбейтіндісі ретінде айқындалады.

Нарықтық тәуекелді ескере отырып, активтерді, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелерді есептеу осы Нұсқаулықтың 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 және 19-тармақтарына сәйкес жүргізіледі.

Операциялық тәуекелді есептеу осы Нұсқаулықтың 26-тармағына сәйкес жү р г і з і л е д і .

Ескерту. 8-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.05.2014 № 97 қаулысымен (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізіледі).

9. Нарықтық тәуекелді (валютаның айырбас бағамдарын және бағалы металлдардың бағамдарының өзгеруімен байланысты рыноктық тәуекелмен

қаржы құралдары бойынша тәуекелді қоспағанда) ескергендегі активтердің, шарттың және ықтимал талап етулердің және міндеттемелердің есебіне банктердің нарықтық немесе әділ құн бойынша (бұдан әрі – нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары) ескерілген аталған кезеңдегі сатып алу құны мен сату құны арасындағы айырма бойынша кіріс алу үшін сатып алынған жылдан кейінгі 3 жыл ішінде сату мақсатында сатып алынған активтері, шартты және ықтимал талап етулері және міндеттемелері және мына талаптардың кез келгеніне сәйкес келген жағдайда енгізіледі.

10. Нарықтық тәуекел ескеріле отырып, активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер 13,3-ке тең сәйкес келтіру коэффициентінің және: нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекел; валюталардың айырбастау бағамдарының және бағалы металдар бағамдарының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекел; нарықтық құнның өзгеруіне байланысты тауар-материалдық қорлар бойынша тәуекел сомасының туындысы ретінде есептеледі.

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап сәйкес келтіру коэффициентінің мәні 13,3-ке тең.

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап сәйкес келтіру коэффициентінің мәні 12,5-ке тең.

Ескерту. 10-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 19.12.2015 № 222 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

11. Сату мақсатында иеленген акциялардың, ислам бағалы қағаздарының нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекелмен есептесу акцияға айрықша тәуекел мен акцияға жалпы тәуекел сомасын білдіреді.

Акцияға айрықша тәуекел мен акцияға жалпы тәуекел есебіне нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар мынадай қаржы құралдары енгізіледі:

акциялар (артықшылық берілген акцияларды қоспағанда);
ислам бағалы қағаздары;

осы тармақтың үшінші және төртінші абзацтарында көрсетілген бағалы қағаздарға индекс.

12. Айрықша тәуекел және жалпы тәуекел есебі Қазақстан Республикасының сауда-саттықты ұйымдастырушысының немесе халықаралық қор биржалары танып отырған сауда-саттықты ұйымдастырушының сауда жүйесінде сатылатын акциялар индексімен немесе акциялардың нарықтық құнының өзгеруіне

байланысты қаржы құралының ашық (ұзын немесе қысқа) позициясымен есептесу кезінде анықталады.

Белгілі акциялар немесе белгілі акциялар индексінің нарықтық құнының өзгеруіне байланысты қаржы құралдары бойынша ашық (ұзын немесе қысқа) позиция белгілі акциялар немесе белгілі акциялар индексінің нарықтық құнының өзгеруіне байланысты қаржы құралдары сомасының арасындағы айырманы, оның ішінде белгілі акцияларды сатуды немесе акциялардың белгілі бір индексі бойынша төлемдерді жүзеге асыруды талап етіп отырған және белгілі бір акцияларға немесе акциялардың белгілі бір индекстеріне нарықтық бағаның өзгеруіне байланысты қаржы құралдарының сомасын, оның ішінде белгілі бір акцияларды сатуға немесе акциялардың белгілі бір индексі бойынша төлемдерді жүзеге асыру жөнінде өзіне міндеттеме алуды білдіреді.

13. Акциялардың немесе акция индексінің нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша ерекше тәуекел 0,075-ке тең ерекше тәуекел коэффициенті бойынша мөлшерленген қаржы құралдары бойынша ашық позициялар (ұзын және қысқа) сомасын білдіреді.

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап ерекше тәуекел коэффициентінің мәні 0,075-ке тең.

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап ерекше тәуекел коэффициентінің мәні 0,08-ке тең.

Ескерту. 13-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 19.12.2015 № 222 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

14. Жалпы тәуекел 0,075-ке тең жалпы тәуекел коэффициентінің және белгілі бір акциялардың немесе акцияның белгілі бір индексінің нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша ұзын позициялар сомасы мен қысқа позициялар сомасы арасындағы айырмасының туындысын білдіреді.

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап жалпы тәуекел коэффициентінің мәні 0,075-ке тең.

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап жалпы тәуекел коэффициентінің мәні 0,08-ке тең.

Ескерту. 14-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 19.12.2015 № 222 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

15. Банктің сауда портфелінде ислам бағалы қағаздары бар болса, нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекел есебі айрықша тәуекел және жалпы тәуекел сомасын білдіреді.

16. Ислам бағалы қағаздары бойынша айрықша тәуекел осы Нұсқаулықтың

17-тармағына сәйкес айрықша тәуекел коэффициенттері бойынша мөлшерленген нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар ашық позициялар сомасын білдіреді.

17. Нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар ислам бағалы қағаздары бойынша ашық позициялар айрықша тәуекелдің коэффициенттері бойынша мынадай тәртіппен сараланады:

1) 0 пайыздық коэффициент бойынша – ұлттық холдинг, ұлттық басқарушы холдинг – оригинатормен құрылған ислам бағалы қағаздары түріндегі нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары, тәуелсіз рейтингі "Standard & Poor's" агенттігінің "AA-" рейтингінен немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейінен төмен емес шет мемлекеттердің орталық банктері және орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар ислам бағалы қағаздары;

2) 0,25 пайыздық коэффициент бойынша – заңды тұлға-оригинатор құрған, ислам арнайы қаржы компаниясымен 6 айдан кем емес нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары, тәуелсіз рейтингі "Standard & Poor's" агенттігінің "A+"-дан "BBB-"-ке дейін рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейінен төмен емес рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері және орталық банктері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар ислам бағалы қағаздары, халықаралық қаржы ұйымдары шығарған ислам бағалы қағаздары, Қазақстан Республикасының сауда-саттықты ұйымдастырушыларының ресми тізіміне енгізілген және халықаралық қор биржалары таныған, осы Нұсқаулықтың 3-қосымшасында көрсетілген сауда-саттықты ұйымдастырушыларының тізіміне енгізілген ислам бағалы қағаздар;

3) 1 пайыздық коэффициент бойынша – осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар, өтеу мерзімі 6 айдан 24 айға дейінгі қаржы құралдары;

4) 1,6 пайыздық коэффициент бойынша – осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар, өтеу мерзімі 24 айдан асатын қаржы құралдары;

5) 8 пайыздық коэффициент бойынша – осы тармақтың 1)-4) тармақшаларында көрсетілгендерді қоспағандағы нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары.

18. Ислам бағалы қағаздары бойынша жалпы нарықтық тәуекел мынадай соманы көрсетеді:

әр уақыт интервалындағы сараланған жабық позиция сомасының 10 пайызы;

1-аймақтың сараланған жабық позициясы мөлшерінің 40 пайызы;

2-аймақтың сараланған жабық позициясы мөлшерінің 30 пайызы;

3-аймақтың сараланған жабық позициясы мөлшерінің 30 пайызы;
1 және 2-аймақтар аралығындағы сараланған жабық позициясы мөлшерінің
4 0 п а й ы з ы ;

2 және 3-аймақтар аралығындағы сараланған жабық позициясы мөлшерінің
4 0 п а й ы з ы ;

1 және 3-аймақтар аралығындағы сараланған жабық позициясы мөлшерінің
1 0 0 п а й ы з ы ;

қалған ашық сараланған позиция мөлшерінің 100 пайызы.

19. Сараланған позициялар мынадай тәртіппен есептеледі:

1) нарықтық бағаның өзгеруіне байланысты ислам бағалы қағаздары бойынша ашық позиция мөлшерін айқындау;

2) уақыт интервалдары бойынша ашық позицияларды бөлу осы Нұсқаулықтың 4-қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады және:

нарық құнының өзгеруіне байланысты ислам бағалы қағаздары кезекті төлем күніне дейін қалған мерзімге тәуелді уақыт интервалдары бойынша бөлінеді;

нарық құнының өзгеруіне байланысты ислам бағалы қағаздары кірістілік ставкасын қайта қараған күнге дейін қалған мерзімге тәуелді уақыт интервалдары бойынша бөлінеді;

орындалу мерзімі екі уақыт интервалдар шекарасында тұрған ислам бағалы қағаздары мейлінше ерте уақыт интервалына бөлінеді;

3) әрбір уақыт интервалының ішінде барлық ұзын және қысқа ашық позициялар жинақталады;

4) әрбір уақыт интервалы бойынша жиынтықты ұзын және жиынтықты қысқа позициялар уақыт интервалына сәйкес келетін коэффициент бойынша мөлшерленеді;

5) ашық сараланған және жабық сараланған позициялар әрбір уақыт интервалы бойынша анықталады.

Әрбір уақыт интервалының сараланған ұзын және қысқа позициялары өзара есептеуге алынады.

Толық өзара есептесуге алынуы тиіс әрбір уақыт интервалының сараланған ұзын немесе қысқа позицияларының сомасы уақыт интервалының жабық сараланған позициясын білдіреді. Өзара есептесуге алынуы жатпайтын немесе өзара есептесуге алынбай қалған сараланған ұзын және қысқа позициялар бөлігі уақыт интервалының сараланған ұзын және қысқа позицияларын жасай отырып жинақталады.

Уақыт интервалдары мына аймақтар бойынша топталады:

1-аймақта бір жылдан кем төрт уақыт интервалы болады, оның ішінде 1 айдан кем емес, 1 айдан 3 айға дейін, 3 айдан 6 айға дейін, 6 айдан 12 айға дейін;

2-аймақта бір жылдан 4 жылға дейін үш уақыт интервалы болады, оның

ішінде 1 жылдан 2 жылға дейін, 2 жылдан 3 жылға дейін, 3 жылдан 4 жылға дейін ;

3-аймақта 4 жылдан асатын алты уақыт интервалы болады, оның ішінде 4 жылдан 5 жылға дейін, 5 жылдан 7 жылға дейін, 7 жылдан 10 жылға дейін, 10 жылдан 15 жылға дейін, 20 жылдан астам.

Әрбір аймақтың уақыт интервалдары бойынша сараланған ұзын және қысқа позициялары өзара есептесуге жатқызылады. Толық өзара есептесуге жатқызылатын әрбір аймақтағы түрлі уақыт интервалдары бойынша ұзын және қысқа позициялардың бөлігінің сомасы аймақтың жабық сараланған позициясын білдіреді .

Өзара есептесуге жатқызылмайтын немесе өзара есептелмей қалған әрбір аймақтағы әр түрлі уақыт интервалдарының сараланған ұзын және қысқа позицияларының бөлігі әрбір аймақтың сараланған ұзын және қысқа позициясын жасай отырып, жинақталады ;

б) аймақтар арасындағы сараланған ашық және жабық позициялар анықталады .

1-аймақтың ашық ұзын (қысқа) сараланған позициясы 2-аймақтың сараланған ашық қысқа (ұзын) позициясымен есептелінеді.

Толық өзара есептесуге жататын 1 және 2-аймақтардың сараланған ұзын және қысқа позициясы бөліктері мөлшерлерінің сомасы 1 және 2-аймақтардың арасындағы сараланған жабық позицияны білдіреді.

2-аймақтың сараланған ашық ұзын (қысқа) позициясы 3-аймақтың сараланған ашық қысқа (ұзын) позициясымен өзара есептелінеді.

Толық өзара есептесуге жататын 2 және 3-аймақтардың сараланған ұзын және қысқа позициясы бөліктері мөлшерлерінің сомасы 2 және 3-аймақтардың арасындағы сараланған жабық позицияны білдіреді.

1-аймақтың сараланған ашық ұзын (қысқа) позициясы 3-аймақтың сараланған ашық қысқа (ұзын) позициясымен өзара есептелінеді.

Толық өзара есептесуге жататын 1 және 3-аймақтардың сараланған ұзын немесе қысқа позициялар бөлігі мөлшерлерінің сомасы 1 және 3-аймақтардың арасындағы сараланған жабық позициясын білдіреді.

Аймақтар арасындағы өзара есептесуден кейін қалған ашық сараланған позициялар қалған ашық сараланған позицияны жасай отырып, жиынтықталады.

Исламдық бағалы қағаздар бойынша жалпы нарықтық тәуекел есебі осы Нұқсаулықтың 5-қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады.

20. Шетелдік валюталардың айырбастау бағамының (бағалы металдардың нарықтық құнының) өзгеруіне байланысты активтер, шартты және ықтимал талап етулер бойынша тәуекелді есептеу 0,075-ге тең валюталық тәуекел коэффициентінің және мына сомалардың бірінің ең үлкен мәнінің туындысын

б і л д і р е д і :

әрбір шетелдік валюта (абсолюттік мәндегі) бойынша ашық қысқа позициялардың және қымбат металдар (абсолюттік мәндегі) бойынша ашық (ұзын немесе қысқа) қысқа позициялардың;

әрбір шетелдік валюта (абсолюттік мәндегі) бойынша ашық қысқа позициялардың және қымбат металдар (абсолюттік мәндегі) бойынша ашық (ұзын немесе қысқа) ұзақ позициялардың.

Әрбір шетелдік валюта бойынша ашық валюталық позиция Нұсқаулықтың 46-тармағына сәйкес есептеледі.

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап валюталық тәуекел коэффициентінің мәні 0,075 - ке тең.

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап валюталық тәуекел коэффициентінің мәні 0,008 - ке тең.

Ескерту. 20-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 19.12.2015 № 222 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

21. Әрбір шетелдік валюта (қымбат метал) бойынша ашық (ұзын немесе қысқа) позиция есебіне активтердің, міндеттемелердің, шартты және ықтимал талап етулер мен шетел валютасы (қымбат метал) бойынша көрсетілген немесе белгіленген міндеттемелер енгізіледі, оның ішінде:

шетел валютасымен (қымбат метал) көрсетілген (белгіленген) активтер мен міндеттемелердің нарықтық (әділ) құны арасындағы айырма;

форвард немесе фьючерс және опцион операциялары бойынша алынатын және төленетін шетел валютасының (қымбат метал) мөлшерлері арасындағы айырма;

шетел валютасымен көрсетіліп (белгіленіп) алынған және берілген кепілдіктер арасындағы айырма.

Аталған айырмалардың оң мәндері шетел валютасы (қымбат метал) бойынша ашық ұзын позицияларды, ашық теріс мәндер - шетел валютасы (қымбат метал) бойынша қысқа позицияларды көрсетеді.

22. Шетел валюталарының (бағалы металдардың нарықтық құны) айырбас бағамының өзгеруіне байланысты активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер ашық валюталық позиция есебіне халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптасқан резервтерді шегеріле отырып енгізіледі.

Ескерту. 22-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2013 № 74 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

23. Тауар-материалдық қорлардың нарықтық құнының өзгеруіне байланысты

тауар-материалдық қорлар бойынша тәуекел банктің тауар-материалдық қорлардағы лизинг (жалға алу) шартымен инвестициялық қызметті жүзеге асыру мақсатында мүлік лизингі (жалдау) туралы шартты немесе коммерциялық кредитті ұсыну арқылы сауда делдалы есебінде сауда-саттық қызметін қаржыландыру мақсатында коммерциялық кредит туралы шартқа сәйкес қайта сатуға арналған бағалы металдарды (шетелдік валютаның айырбас бағамының өзгеруіне байланысты активтер, шартты және ықтимал талаптар және міндеттемелер бойынша тәуекелдің есебіне енгізілетін алтын және күмісті алып тастағандағы) қоса алғандағы активтерді ұстау барысында туындайды.

24. Тауар-материалдық қорлардың нарықтық құнының өзгеруіне байланысты тауар-материалдық тәуекелдің шамасы әрбір тауар (тауарлық топ) бойынша б ы л а й е с е п т е л е д і :

1) әрбір тауар (тауарлық топ) бойынша ұзын және қысқа позициялар болып барлық ұзақ және қысқа позицияларды жинақтау арқылы есептеледі;

2) әрбір тауар (тауарлық топ) бойынша таза позиция тиісінше тауар (тауарлық топ) бойынша ұзын және қысқа позициялар арасындағы айырма р е т і н д е е с е п т е л е д і ;

3) әрбір тауар (тауарлық топ) бойынша брутто-позиция тиісінше тауар (тауарлық топ) бойынша ұзын және қысқа позициялар сомасы ретінде позиция белгісін ескерместен есептеледі.

Тауар-материалдық қорлардың нарықтық құнының өзгеруіне байланысты тауар-материалдық тәуекелдің шамасы әрбір тауар (тауарлық топ) бойынша тауар-материалдық тәуекелдің шамасының сомасына тең. Әрбір тауар бойынша тауар-материалдық тәуекелдің шамасы мынадай мәндер сомасына тең:

әрбір тауар бойынша таза позиция шамасының 15 пайызынан;

әрбір тауар бойынша брутто-позиция шамасының 3 пайызынан.

25. Банк үшін валюталық тәуекел болатын тауар позициясын қаржыландыру, сондай-ақ капиталды есептеу пәні болып табылады және капиталға қойылатын талап валюталық тәуекелге сәйкес анықталады.

26. Операциялық тәуекел соңғы өткен 3 (үш) жылдағы жылдық жалпы кірістің орташа шамасының 0,075-ке тең операциялық тәуекел коэффициенті мен туындысының және 13,3-ке тең сәйкес келтіру коэффициентінің туындысы р е т і н д е е с е п т е л е д і .

Соңғы өткен 3 (үш) жыл ішіндегі жылдық жалпы кірістің орташа шамасы осы жылдардың әр жылы сайын банктің таза кіріс алған соңғы өткен 3 (үш) жылындағы жылдық жалпы кіріс сомасының банктің таза кіріс алған жылдарының санына қатынасы ретінде есептеледі.

Жаңадан құрылған банктер үшін операциялық тәуекел қаржы жылының аяқталуы бойынша есептеледі және жылдық жалпы кірістің орташа мәні өткен

жылдардың саны негізінде есептеледі.

Жылдық жалпы кіріс:

жиынтық шығыстарды, провизияларды (резервтерді) қалпына келтіруден түскен кірістерді шегергенде;

жиынтық кірістің, корпоративтік табыс салығының, қамтамасыз етуге арналған қаржының сомасы ретінде айқындалады.

Операциялық тәуекел есебіне банк шығын болған, бірақ қамтамасыз етуге арналған қаржыны ескергенде, провизияларды (резервтерді) қалпына келтіруден болған кірістерді шегергенде оң жалпы кіріс алған жыл енгізіледі.

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап сәйкес келтіру коэффициентінің мәні 13,3-ке тең, операциялық тәуекел коэффициентінің мәні 0,075-ке тең.

2017 жылғы 1 қаңтардан бастап сәйкес келтіру коэффициентінің мәні 12,5-ке тең, операциялық тәуекел коэффициентінің мәні 0,08-ке тең.

Ескерту. 26-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 19.12.2015 № 222 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

27. Инвестициялық депозит туралы шарт бойынша тартылған қаражатқа банк кепілдік бермейді және мұндай зияндар банктің кінәсі бойынша туындаған жағдайды қоспағанда, инвестициялардан шегілген кез келген зиянды инвестициялық депозиттерді ұстаушылар көтереді. Мұндай активтер бойынша коммерциялық тәуекел банк үшін нормативтік капиталды құруды талап етпейді. Инвестициялық депозит туралы шарт бойынша тартылған қаражат есебінен қаржыландырылатын активтер тәуекел деңгейі бойынша мөлшерленетін активтер есебінен алынып тасталады.

3. Бір қарыз алушыға арналған ең жоғары тәуекел мөлшері

Ескерту. 3-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2012.04.28 № 172 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

28. "Бір заемшы" терминін осы Нұсқаулықтың 32-тармағында көрсетілген, банктің талап етуі бар немесе талаптары болуы мүмкін әрбір жеке және заңды тұлға деп түсіну керек.

Екі немесе одан да көп заемшылардан тұратын топтың тәуекел мөлшері егер заемшылардың әрқайсысының тәуекел мөлшері банктің меншікті капиталының 0,05 пайызынан асатын болса, бір заемшы үшін жиынтықты түрде, сондай-ақ мынадай жағдайлардың бірі болған кезде есептеледі:

1) заемшылардың бірі ірі қатысушы (акционерлік қоғамдағы, жауапкершілігі шектеулі серіктестіктегі немесе қосымша жауапкершілікті серіктестіктегі ірі

катысушы; коммандиттік серіктестіктегі толық жолдас; толық серіктестікке катысушы), аффилирленген тұлға, жақын туыс (ата-анасы, баласы, асыраушысы, асырап алған баласы, туған және туысқан ағасы-інісі немесе апа-сіңлісі, атасы, әжесі, немересі), ері/зайыбы, ері/зайыбының жақын туысы, басқа заемшының бірінші басшысы, не басқа заемшымен мәміле жасауға мүдделі тұлға;

2) ірі қатысушы, аффилирленген тұлға, жақын туыс, ері/зайыбы, ері/зайыбының жақын туысы немесе заемшының бірінің бірінші басшысы не бір заемшымен мәміле жасауға мүдделі тұлға - ірі қатысушы, аффилирленген тұлға, жақын туыс, ері/зайыбы, ері/зайыбының жақын туысы немесе басқа заемшының бірінші басшысы не бір заемшымен мәміле жасауға мүдделі тұлға болып табылады;

3) ірі қатысушы, аффилирленген тұлға, жақын туыс, ері/зайыбы, ері/зайыбының жақын туысы немесе заемшының бірінің бірінші басшысы не бір заемшымен мәміле жасауға мүдделі тұлға - ірі қатысушы, аффилирленген тұлға, жақын туыс, ері/зайыбы, ері/зайыбының жақын туысы немесе басқа заемшының бірінші басшысы не бір заемшымен мәміле жасауға мүдделі тұлға болып табылады не ірі қатысушының, аффилирленген тұлғаның, жақын туыстың, ері/зайыбының, ері/зайыбының жақын туысының немесе басқа заемшының бірінші басшысының не басқа заемшымен мәміле жасауға мүдделі тұлғаның мәміле жасауға мүдделі тұлғасы болып табылады;

4) заемшылардың бірі банктен заемға алған ақшасын басқаға пайдалануға заемшының меншікті капиталынан асатын мөлшермен бергендігін растайтын жеткілікті негіздеме бар болса;

5) заемшылар банктің заемшысы болып табылмайтын сол бір ғана үшінші тұлғаға пайдалануға осы заемшылардың жиынтықты меншікті капиталынан асатын мөлшердегі банктен алынған заемды бірлесіп немесе жекелей бергендігін растайтын жеткілікті негіздеме бар болса;

6) заемшылар бір-бірімен мынадай байланыста, яғни заемшылардың бірінің (Қазақстан Республикасының банктерінен басқа) ортақ не басқа заемшының міндеттемелері бойынша оның активтерінің он пайызынан асатын сомада субсидиарлық жауапкершілігі бар болса;

7) бір заемшының лауазымды тұлғасы банктің басқа заемшыларының қызметіне қаржылық жағынан мүдделі болса;

8) заемшылар бір-бірімен өзара бірлескен қызмет туралы шарт не бірлескен қызмет туралы шарттың белгілері бар өзге құжат арқылы байланысса;

9) заемшылар:

мынадай мемлекеттердің аумағында: Андорра Князьдігінде, Лихтенштейн Князьдігінде, Либерия Республикасында, Монако Князьдігінде, Маршалл аралдарында (Маршалл аралдары Республикасында) тіркелген заңды тұлғалар

немесе олардың азаматтары болып табылады;

Экономикалық ынтымақтастық және даму жөніндегі ұйыммен ақпарат алмасу жөнінде міндеттеме қабылдамаған, оффшорлық аймақтардың тізбесіне енгізілген мемлекеттердің аумағында тіркелген заңды тұлғалары немесе олардың азаматтары болып табылады;

осы тармақшаның екінші және үшінші абзацтарында көрсетілген мемлекеттердің азаматтары болып табылатын немесе тіркелген ірі қатысушылары, аффилиирленген тұлғалары, жақын туыстары, бірінші басшылары не осы заемшылармен мәміле жасауға мүдделі тұлғалары бар;

10) заемшылар өзара бір-бірімен Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген басқа негіздемелер бойынша байланысса;

11) заемшылар салынып жатқан объект құрылысына қатысушылар үлесінің және қатысушылар үлесінің кепілдіктерін қосқандағы жылжымайтын мүлік құрылысы жөніндегі тапсырыс берушінің жобасының қатысушылары болып табылады. Осы тармақшада аты аталған заемшылар тобы құрған бір заемшының тәуекел мөлшері жеке тұлғалардың – қатысушылар үлесі кепілдіктерінің және/немесе салынып жатқан объектінің құрылысына қатысушылар үлесінің – жеке тұлғалардың қатысуымен жасалған топ үшін осы тармақтың 1)–10) тармақшаларына сәйкес бір заемшының тәуекел мөлшерінің жиынтық есебіне қ а б ы л д а н б а у ы т и і с .

29. Егер мемлекет (уәкілетті орган атынан) екі немесе одан да көп заңды тұлғалардың ірі қатысушысы болып табылған жағдайда, осы топқа қатысты тәуекел мөлшері жиынтықты түрде алғанда егер басқа ірі қатысушылар болмаса, сондай-ақ бір заемшыға арналған тәуекел мөлшері ретінде есептелген жағдай бойынша осы Нұсқаулықтың 28-тармағында белгіленген өзге де жағдайлар кездеспеген жағдайда осы топқа арналған тәуекелдің мөлшері бір заемшыға арналған тәуекелдің жиынтығы ретінде есептелмейді.

30. Осы Нұсқаулықтың 28-тармағының қарыз алушылар тобын тану жөніндегі талаптары мемлекеттік акциялар пакеті (қатысу үлесі) «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамының жарғылық капиталын және «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» акционерлік қоғамының жарғылық капиталын төлеуге берілген заңды тұлғаларға қ о л д а н ы л м а й д ы .

Бір қарыз алушы және (немесе) банкпен ерекше қатынастармен байланысты тұлға ретінде «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамының және «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» акционерлік қоғамының көрсетілген ұйымдардың дауыс беретін акцияларының жиырма бес және одан көп пайызына тікелей иелік ету (банктер бойынша – жанама) нәтижесінде үлестес болып табылатын екі және одан көп ұйым (оның ішінде банктер)

т а н ы л м а й д ы .

Көрсетілген ұйымдардың бірімен үлестес немесе көрсетілген банктердің бірімен айрықша қатынастармен байланысты заңды және (немесе) жеке тұлғалар да басқа ұйымның үлестес тұлғалары немесе көрсетілген банктердің бірімен айрықша қатынастармен байланысты тұлғалары бір қарыз алушы болып т а н ы л м а й д ы .

Ескерту. 30-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 24.12.2014 № 242 (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-т. қараңыз) қаулысымен.

31. Банктің екі және одан көп еншілес ұйымдарынан тұратын тобы мынадай жағдайларда заемшылар тобы деп танылмайды, егер:

олар банкта ірі қатысу арқылы банктің жарғылық капиталымен байланысты б о л с а ;

банктің лауазымды тұлғалары осындай еншілес ұйымдардың лауазымды т ұ л ғ а л а р ы б о л ы п т а б ы л с а .

32. Бір қарыз алушыға тәуекел мөлшері (P) банктің барлық талабының (Нұсқаулықтың 4-тармағында көрсетілген инвестицияларды қоспағанда), оның ішінде корреспонденттік шоттар бойынша Қазақстан Республикасының резидент банктеріне және Қазақстан Республикасының резидент емес банктеріне қойылған , Нұсқаулықтың 1-қосымшасына сәйкес сараланған, шартты және ықтимал міндеттемелері, Нұсқаулықтың 2-қосымшасына сәйкес есептелген талаптардың:

қ а р ы з а л у ш ы ғ а қ о й ы л а т ы н :
инвестициялық депозит туралы шарт бойынша тартылған қаражат есебінен қ а р ж ы л а н д ы р ы л а т ы н а к т и в т е р ;

халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтердің сомаларды, сондай-ақ қарыз алушының міндеттемелері бойынша:

осы міндеттеменің қамтамасыз етуі ретінде банк өкіміне ұсынылған салымдар түріндегі қ а м т а м а с ы з е т у с о м а с ы ;

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «AA»-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметі шығарған м е м л е к е т т і к б а ғ а л ы қ а ғ а з д а р ы ;
т а з а р т ы л ғ а н қ ы м б а т м е т а л д а р ;

Қазақстан Республикасы Үкіметінің кепілдіктері түріндегі талаптар шегеріле о т ы р ы п е с е п т е л е д і .

Бір қарыз алушының тәуекел есебіне Қазақстан Республикасының Үкіметіне, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне, «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамына, «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» акционерлік қоғамына қойылатын талаптар, банктің банк балансынан есептен шығарылған қарыз алушысына қойылатын талаптар, халықаралық қаржылық

есептілік стандарттарына сәйкес 100% (бір жүз) пайыз резервтер қалыптастырылған қарыз алушыға қойылатын талаптар енгізілмейді.

Ескерту. 32-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 17.07.2015 № 140 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

33. Банктің бір қарыз алушыға өзінің міндеттемелері бойынша тәуекелі мөлшерінің банктің меншікті капиталына қатынасы мынадан аспауға тиіс:

банкпен айрықша қатынастармен байланысты тұлғалар болып табылатын қарыз алушылар үшін (к3.1) - 0,10. Банкпен айрықша қатынастармен байланысты қарыз алушылар бойынша тәуекелдердің жиынтық сомасы банктің меншікті капиталының мөлшерінен аспауға тиіс;

басқа қарыз алушылар үшін (к3) - 0,25 (оның ішінде, Standard&Poor's агенттігінің рейтингісі немесе Қазақстан Республикасының тәуелсіз рейтингінің бір тармағынан төмен болмайтын басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингісі бар Қазақстан Республикасының резиденттеріне және Standard & Poor's агенттігінің «А» рейтингінен төмен емес рейтингісі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингісі бар резидент еместерге қойылатын талаптарды қоспағанда, банктік қарыз, қарыз алушы алдындағы не банктің ағымдағы және содан кейінгі екі ай ішінде қарыз алушыға талаптары туындауы мүмкін үшінші тұлғалардың пайдасына қарыз алушы үшін қамтамасыз етілмеген шартты міндеттемелер бойынша, осы Нұсқаулықтың 33-1-тармағында көрсетілген тиісті қарыз алушылардың міндеттемелері бойынша, сондай-ақ Қазақстан Республикасының оффшор аймақтарда тіркелген немесе азаматтары болып табылатын резидент еместерінің міндеттемелері бойынша).

Әрқайсысының мөлшері банктің меншікті капиталының 10 (он) пайызынан асатын бір қарыз алушыға банк тәуекелдерінің жиынтық сомасы банктің меншікті капиталының мөлшерінен бес еседен көп аспауға тиіс.

«Стресті активтер қоры» акционерлік қоғамының арнайы қаржы компаниясына берілген секьюритизлендірілген кредиттердің жиынтық сомасы банктің меншікті капиталының мөлшерінен аспайды.

Бас банктің күмәнді және үмітсіз активтерін иеленетін еншілес ұйымдарға берілген күмәнді және үмітсіз активтердің жиынтық сомасы бас банктің меншікті капиталының мөлшерінен үш еседен көп аспайды.

Ескерту. 33-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 24.12.2012 № 383 Қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

33-1. Осы Нұсқаулықтың 33-тармағының мақсаттары үшін «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31

тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңы 8-1-бабының 2-тармағында көрсетілген талаптардың біріне сәйкес келетін қарыз алушылар - заңды тұлғаларды қоспағанда, барлық қарыз алушылар - заңды тұлғалар тиісті қарыз алушылар ретінде түсініледі»

Ескерту. Нұсқаулық 33-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 24.12.2012 № 383 Қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

34. Банктің қарыз алушыға қоятын талаптарының жалпы көлемі олар пайда болған күні Нұсқаулықпен белгіленген шектеулер шегінде болған, бірақ соңынан соңғы үш ай ішінде банктің меншікті капиталының деңгейі бес пайыздан аспайтындай төмендеуіне байланысты не соңғы үш ай ішінде қарыз алушыға қойылатын талаптар он пайыз деп көрсетілген теңгенің шетел валютасына орташа алынған биржалық бағамының ұлғаюынан банктің қарыз алушыға қоятын талаптарының өсуіне байланысты көрсетілген шектеулерден асып кеткен жағдайда бір қарыз алушыға арналған тәуекелдің ең жоғары мөлшерінің нормативі орындалды деп есептеледі.

Көрсетілген жағдайларда банк уәкілетті органды дереу хабардар етеді және ағымдағы есепті күнгі және одан кейінгі 3 (үш) айдағы асып кетуді жою жөнінде міндеттемелер қабылдайды. Егер осы асып кету көрсетілген мерзімде жойылмаса, бір қарыз алушыға арналған тәуекелдің ең жоғары мөлшері нормативінің асып кетуі көрсетілген асып кету анықталған күннен бастап осы нормативтің бұзылуы ретінде қарастырылады.

Ескерту. 34-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 06.05.2014 № 79 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 19.12.2015 № 222 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

35. Егер банктің қарыз алушысы банк алдындағы міндеттемелер пайда болған сәтте банкпен айрықша қатынастармен байланысты тұлға болып табылмаса, бірақ соңынан сондай тұлға болса, онда Нұсқаулықтың 33-тармағының екінші абзацында белгіленген осындай қарыз алушыға арналған тәуекел мөлшері асып кеткен жағдайда егер банк қарыз алушының қосымша қамтамасыз етуді ұсыну немесе банк талаптарының бір бөлігін норматив мөлшерін сақтау үшін қажетті мөлшерге дейін орындау мүмкіндігін растай және осы бұзушылықты уәкілетті орган белгілеген мерзімде жою жөнінде міндеттемелер қабылдай отырып, осы асып кету туралы уәкілетті органға дереу хабарласа, көрсетілген асып кету бұзылу ретінде қарастырылмайды.

Ескерту. 35-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 06.05.2014 № 79 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін

күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

36. Осы Нұсқаулықтың 35-тармағының шарттары сондай-ақ мына жағдайларда, егер заемшылар міндеттемелер пайда болған сәтте бір заемшы ретінде қаралмай, сонынан сондай болған жағдайларда қолданылады.

4. Өтімділік коэффициенттері

Ескерту. 4-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2012.04.28 № 172 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

37. Өтімділік мынадай коэффициенттермен сипатталады:

k 4 банктің ағымдағы өтімділік коэффициенті;
k 4-1, k 4-2 және k 4-3 мерзімді өтімділік коэффициенттерімен;
k 4-4, k 4-5 және k 4-6 мерзімді валюталық өтімділік коэффициенттерімен.

Ағымдағы өтімділік, мерзімді өтімділік және мерзімді валюталық өтімділік коэффициенттерінің барынша төмен мәні мынадай мөлшерде белгіленеді:

k	4	-	1	;
k	4 - 1	-	1	;
k	4 - 2	-	0, 9	;
k	4 - 3	-	0, 8	;
k	4 - 4	-	1	;
k	4 - 5	-	0, 9	;
k	4 - 6	-	0, 8	.

38. Банктің k 4 ағымдағы өтімділік коэффициенті талап етілгенге дейінгі міндеттемелердің орташа айлық мөлшеріне банктің орташа айлық жоғары өтімді активтерінің қатынасы ретінде есептеледі.

k 4-1 мерзімді өтімділік коэффициенті жеті күнге дейін қоса алғанда өтелгенге дейінгі қалған мерзімімен мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшеріне жоғары өтімді активтердің орташа айлық мөлшерінің қатынасы р е т і н д е е с е п т е л е д і .

k 4-2 мерзімді өтімділік коэффициенті бір айға дейін қоса алғанда өтелгенге дейінгі қалған мерзімімен мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшеріне жоғары өтімді активтерді қосып, бір айға дейін қоса алғанда өтелгенге дейінгі қалған мерзімімен өтімді активтердің орташа айлық мөлшерінің, қатынасы р е т і н д е е с е п т е л е д і .

k 4-3 мерзімді өтімділік коэффициенті үш айға дейін қоса алғанда өтелгенге дейінгі қалған мерзімімен мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшеріне жоғары өтімді активтерді қосып, үш айға дейін қоса алғанда өтелгенге дейінгі қалған мерзімімен өтімді активтердің орташа айлық мөлшерінің, қатынасы

ретінде

есептеледі.

39. k4-4 мерзімді валюталық өтімділік коэффициенті шетел валютасындағы өтімділігі жоғары активтердің орташа айлық мөлшерінің осы шетел валютасындағы, өтелгенге дейін қоса алғанда жеті күнге дейінгі қалған мерзімі бар мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшеріне қатынасы ретінде есептеледі.

k4-4 мерзімді валюталық өтімділік коэффициентін есептеу кезінде шетел валютасындағы, өтелгенге дейін жеті күнге дейінгі қалған мерзімі бар мерзімді міндеттемелердің мөлшеріне банктің шетел валютасындағы, өтелгенге дейін жеті күнге дейінгі қалған мерзімі бар, 100 (бір жүз) пайызға тең конверсиялау коэффициентіне көбейтілген мерзімді міндеттемелері кіреді.

k4-5 мерзімді валюталық өтімділік коэффициенті өтімділігі жоғары активтерді қоса алғанда, шетел валютасындағы, өтелгенге дейін қоса алғанда бір айға дейінгі қалған мерзімі бар мерзімді өтімді активтердің орташа айлық мөлшерінің осы шетел валютасындағы, өтелгенге дейін қоса алғанда бір айға дейінгі қалған мерзімі бар міндеттемелердің орташа айлық мөлшерінің қатынасы ретінде есептеледі.

k4-5 мерзімді валюталық өтімділік коэффициентін есептеу кезінде шетел валютасындағы, өтелгенге дейін қоса алғанда бір айға дейінгі қалған мерзімі бар міндеттемелердің мөлшеріне банктің шетел валютасындағы, өтелгенге дейін бір айға дейінгі қалған мерзімі бар 90 (тоқсан) пайызға тең конверсиялау коэффициентіне көбейтілген мерзімді міндеттемелері кіреді.

k4-6 мерзімді валюталық өтімділік коэффициенті өтімділігі жоғары активтерді қоса алғанда, шетел валютасындағы, өтелгенге дейін қоса алғанда үш айға дейінгі қалған мерзімі бар өтімді активтердің орташа айлық мөлшерінің осы шетел валютасындағы, өтелгенге дейін қоса алғанда үш айға дейінгі қалған мерзімі бар мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшеріне қатынасы ретінде есептеледі.

k4-6 мерзімді валюталық өтімділік коэффициентін есептеу кезінде шетел валютасындағы, өтелгенге дейін қоса алғанда үш айға дейінгі қалған мерзімі бар мерзімді міндеттемелердің мөлшеріне банктің шетел валютасындағы, өтелгенге дейін үш айға дейінгі қалған мерзімі бар, 80 (сексен) пайызға тең конверсиялау коэффициентіне көбейтілген мерзімді міндеттемелері кіреді.

Ескерту. 39-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 17.07.2015 № 140 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

40. Мерзімді валюталық өтімділік коэффициенттері "Standard & Poor's" агенттігінің "A"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жиынтықта

шетел валюталары және "Еуро" валютасы бойынша есептеледі, оларда алдыңғы есептік айдағы міндеттемелерінің орташа айлық мөлшері банктің алдыңғы есептік айдағы міндеттемелерінің орташа айлық мөлшерінің 1 пайызынан кем еместі құрайды.

"Standard & Poor's" агенттігінің "А"-дан төмен тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар немесе тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің шетел валюталары бойынша мерзімді валюталық өтімділік коэффициенттері әрбір шетел валютасы бойынша есептеледі, онда алдыңғы есептік айдағы міндеттемелердің орташа айлық мөлшері банктің алдыңғы есептік айдағы міндеттемелерінің орташа айлық мөлшерінің 1 пайызынан кем еместі құрайды.

41. Жоғары өтімді активтер есебіне мыналар кіреді:

- 1) қолма-қол ақша;
- 2) орталық депозитарийдің шоттарындағы меншікті ақша;
- 3) клирингтік ұйымның шоттарындағы банктің кепілдік берілген, маржалық жарналары болып табылатын меншікті ақша;
- 4) тазартылған бағалы металдар;
- 5) ұлттық холдинг, ұлттық басқарушы холдинг, дауыс беруші акцияларының жүз пайызы (қатысу үлесі) ұлттық басқарушы холдингке тиесілі заңды тұлғалар - оригинаторлар құрған исламдық арнайы қаржы компаниясы шығарған ислам бағалы қағаздары;
- 6) Ұлттық Банктегі, Қазақстан Республикасының банктеріндегі және Standard & Poor's агенттігінің «BBB-»-тен төмен емес ұзақ мерзімді борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент емес банктердегі талап етуге дейінгі салымдар;
- 7) Қазақстан Республикасының банктерінде, сондай-ақ Standard & Poor's агенттігінің «BBB-»-тен төмен емес ұзақ мерзімді борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент емес банктерде бір түнге орналастырылған салымдар;
- 8) Standard & Poor's агенттігінің «BBB-»-тен төмен емес шетел валютасында тәуелсіз ұзақ мерзімді рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің ислам бағалы қағаздары;
- 9) Standard & Poor's агенттігінің «BBB-»-тен төмен емес рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шетел эмитенттерінің ислам бағалы қағаздары.

Банк кері сатып алу талабымен сатқан немесе кепілге берілген немесе Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өзге түрде ауыртпалық салынған бағалы қағаздарды қоспағанда, осы тармақта көрсетілген бағалы қағаздар жоғары өтімді активтердің есебіне қосылады.

Ескерту. 41-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 16.07.2014 № 152 қаулысымен (01.10.2014 бастап қолданысқа енгізіледі).

41-1. Банктің баланстық шоттарында есепке алынған валюталық своп операциялары бойынша талаптардың сомасы, егер осы мәмілелер бойынша міндеттемелер банктің баланстық шоттарында есепке алынған және мерзімді өтімділік коэффициенттерінің есебіне енгізілген жағдайда, өтімділігі жоғары активтердің есебіне кіреді.

Ескерту. 41-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 17.07.2015 № 140 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

42. Өтімді активтер есебіне жоғары өтімді активтерді қоса алғанда, барлық қаржылық активтер халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес арнайы қалыптасқан резервтер, оффшорлық аймақтар аумағында тіркелген заңды тұлға немесе оның азаматтары не Экономикалық ынтымақтастық және даму жөніндегі ұйым ақпарат алмасу жөнінде міндеттеме қабылдамаған оффшорлық аймақтар тізбесіне енгізген мемлекеттердің аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары болып табылатын Қазақстан Республикасының резидент еместеріне немесе аталған оффшорлық аймақтарда тіркелген заңды тұлғаларға қатысты еншілес болып табылатын ұйымдарға қойылатын талаптар шегеріле отырып енгізіледі. Қарыздар қарыз шартына сәйкес өтеу кестесі бойынша енгізіледі.

Нұсқаулықтың 41-тармағының 5), 8) және 9) тармақшаларында көрсетілген, жоғары өтімді активтердің есебіне енгізілмейтін бағалы қағаздар міндеттемелердің мөлшерін есептеуге енгізілетін міндеттемелердің қамтамасыз етуі болып табылады деген талаппен өтімді активтер есебіне кіреді.

Осы бағалы қағаздарды өтімді активтердің есебіне енгізгенде, өтегенге дейінгі мерзімде бағалы қағаздар бойынша қалған мерзім ретінде қамтамасыз етуі осы бағалы қағаздар болып табылатын міндеттемелерді өтеуге дейінгі мерзім алынады.

Ескерту. 42-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 25.02.2013 № 74 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 16.07.2014 № 152 (01.10.2014 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

43. Мерзімді міндеттемелердің есебіне есепті жүзеге асырудың мерзімі белгіленген барлық міндеттемелер енгізіледі.

Талап ету бойынша міндеттемелер, сондай-ақ банктерден алынған "овернайт" заемдары және бір түнге банктерден тартылған салымдар мерзімді міндеттемелердің есебіне енгізілмейді.

44. Өтімділік коэффициенттерін есептегенде жоғары өтімді активтерді қоса, өтімді активтер мен мерзімді міндеттемелер мөлшеріне есептелген сыйақы, дисконттар, сыйлықтар, әділ құнды оң (теріс) түзетудің шоттары енгізіледі.

45. Банкте есепті кезең ішінде кредиторлар мен салымшылар алдында мерзімі өткен міндеттемелер болған кезде өтімділік нормативтері өтімділік коэффициенттерінің орташа айлық негізде анықталатын есептік мәндеріне қатыссыз орындалмаған деп есептеледі.

Ескерту. 45-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 19.12.2015 № 222 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

5. Ашық валюталық позиция лимиттері

Ескерту. 5-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2012.04.28 № 172 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

46. Ашық валюталық позиция - жеке шет мемлекеттің (шет мемлекеттер тобының) немесе тазартылған бағалы металдардағы валютасындағы банктің талаптарының (міндеттемелерінің) сол шетел валютасындағы немесе тазартылған бағалы металдардағы міндеттемелерінің (талаптарының) шегінен асып кететін .

Ұзын валюталық позиция - бұл талаптар (активтер мен шартты талаптардың жиынтық сомасы) банктің сол шетел валютасындағы немесе тазартылған бағалы металдардағы міндеттемелерінің (міндеттемелермен шартты міндеттемелердің жиынтық сомасы) шегінен асып кететін жеке шет мемлекеттің (шет мемлекеттер тобының) немесе тазартылған бағалы металдардағы валютасындағы ашық валюталық позиция .

Қысқа валюталық позиция - бұл міндеттемелер (міндеттемелер мен шартты міндеттемелердің жиынтық сомасы) банктің сол шетел валютасындағы немесе тазартылған бағалы металдардағы талап етулері (активтер мен шартты талаптардың жиынтық сомасы) шегінен асып кететін жеке шет мемлекеттің (шет мемлекеттер тобының) немесе тазартылған бағалы металдардағы валютасындағы ашық валюталық позиция .

Валюталық позициялар есебіне мөлшері валюталардың айырбас бағамының (тазартылған бағалы металдар құнының) өзгеруімен белгіленетін, теңгемен көрсетілген талаптар (активтер мен шартты талаптардың жиынтық сомасы), міндеттемелер (міндеттемелер мен шартты міндеттемелердің жиынтық сомасы) енгізіледі .

Мөлшері бір шетелдік валютадан артық айырбас бағамының өзгеруімен

анықталатын, теңгемен көрсетілген талаптар (активтер, шартты және ықтимал талаптардың жиынтық сомасы), міндеттемелер (міндеттемелер, шартты және ықтимал міндеттемелердің жиынтық сомасы) осы Нұсқаулықтың 47-тармағында белгіленген ашық валюталық позицияның мейлінше төмен лимитін иеленетін шетел валютасындағы валюталық позициялар есебіне енгізіледі.

Әрбір шетелдік валюта бойынша және әрбір тазартылған бағалы металл бойынша ашық валюталық позиция жеке есептеледі.

Жекелеген шет мемлекеттердің (шет мемлекеттер топтарының) валюталары (тазартылған бағалы металдары) бойынша валюта ашық позицияларын есептеу кезінде бірінші кезекте активтер шоттарында халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптасқан резервтерді шегергенде және банктің міндеттемелері шоттарында ашылған әрбір шетел валютасы (тазартылған бағалы металы) бойынша шоттардың сальдосы есептеледі.

Одан кейін халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптасқан арнайы резервтерді шегергенде, шартты талаптар шоттарында және шартты міндеттемелер шоттарында ашылған осы шетел валютасы (тазартылған бағалы металы) бойынша шоттар сальдосы анықталады.

Міндеттемелерден (талаптардан) шетел валютасындағы (тазартылған бағалы металдағы) талаптардың (міндеттемелердің) асып кетуін көрсететін сальдо өзара жиынтықталады, ал алынған нәтиже банктің шетел валютасы (тазартылған бағалы метал) бойынша ашық позициясының мөлшерін және түрін анықтайды.

Шартты талаптар шоттарында және шартты міндеттемелер шоттарында ашылған жекелеген шет мемлекеттің (шет мемлекеттер тобының) валютасындағы туынды қаржы құралдары бойынша банктің ашық ұзын және (немесе) қысқа позициясы банктің меншікті капиталы мөлшерінің 30 (отыз) п а й ы з ы н а н а с п а у ы т и і с .

Банктің ашық ұзын және (немесе) қысқа позициясын есептеу мақсаттары үшін туынды қаржы құралдарының тізбесіне банктер жасаған мәміле споты е н г і з і л м е й д і .

Туынды қаржы құралдары бойынша банктің ашық ұзын және (немесе) қысқа позициясын есептеу мақсаттары үшін олар бойынша Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі қарсы агенті болып табылатын туынды қаржы құралдарымен мәмілелер, екі күн және одан аз валюталау күнімен валюталық құралдармен операциялар, екі күн және одан аз валюталау күнімен валюталық своптар операциялары, базалық активтері ұлттық валютадан тұрмайтын валюталық жұп болып табылатын туынды қаржы құралдары енгізілмейді.

Банктің валюталық нетто-позициясы банктің барлық шетелдік валюталары бойынша ұзын позициясының жиынтық сомасы мен барлық шетелдік валюталары (тазартылған бағалы металдары) және барлық шетелдік валюталар

бойынша қысқа позициясының жиынтық сомасы арасындағы айырма ретінде е с е п т е л е д і .

Шетел валютасында көрсетілген талаптар және міндеттемелер осы 1 талаптар және міндеттемелер көрсетілген (белгіленген) шетел валюталары бөлігіндегі валюта позициясы есебіне енгізіледі.

Мәмілені жасаған күн болып табылмайтын, болашақ валюталау күні бар валюталық операцияларды жүргізу кезінде осы сияқты валюталық операциялар осындай мәмілені жасаған күннен бастап валюталық позиция есебіне енгізіледі.

Активтер мен міндеттемелер мерзімдерін салыстыру осы Нұсқаулықтың 6-қосымшасына сәйкес жүргізіледі.

Әрбір шетел валютасы және валюталық нетто-позиция бойынша валюталық позициялар осы Нұсқаулықтың 7-қосымшасына сәйкес есептеледі.

Шетелдік және ұлттық валютадағы активтер мен міндеттемелер мерзімдерін салыстыру осы Нұсқаулықтың 8 және 9-қосымшасына сәйкес жүргізіледі.

Ескерту. 46-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 06.05.2014 № 79 қаулысымен (01.07.2014 бастап қолданысқа енгізіледі).

47. Осы Нұсқаулықта ашық валюталық позицияның мынадай лимиттері белгіленеді :

1) «Standard & Poor's» агенттігінің «А»-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің шетел валютасы және «еуро» шетел валютасы, сондай-ақ тазартылған қымбат металдар бойынша банктің меншікті капиталы шегінің 12,5 (он екі бүтін оннан бес) пайызынан аспайтын мөлшердегі ашық валюталық позиция (ұзын және қысқа) лимиті;

2) «Standard & Poor's» агенттігінің «А»-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің шетел валютасы бойынша банктің меншікті капиталы шегінің 5 (бес) пайызынан аспайтын мөлшердегі ашық валюталық позиция (ұзын және қысқа) л и м и т і ;

3) банктің меншікті капиталы шегінің 25 (жиырма бес) пайызынан аспайтын мөлшердегі валюталық нетто-позиция лимиті.

Ескерту. 47-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 29.02.2016 № 67 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

48. Ашық валюталық позицияның лимиттері кез келген шетел валютасы (тазартылған қымбат металдар) бойынша шектен асып кеткен кезде, содан кейінгі үш апта ішінде тәртіп бұзған банктің бұзылған валюталары (тазартылған қымбат металдар) бойынша ашық валюталық позиция лимиттері осы Нұсқаулықтың 47-тармағында белгіленген ашық валюталық позиция лимиттерінің 5 пайыздық

тармаққа кемуімен айқындалады.

Жеке алынған шетел валютасы (тазартылған қымбат металдар) бойынша банк белгілеген лимиттердің 0,09 пайыздық шектен асып кетуі ашық валюталық позицияның лимитінің бұзылуы болып есептелмейді.

6. Банктің негізгі құрал-жабдықтарға және басқа қаржылық емес активтерге инвестицияларының ең жоғары мөлшерінің коэффициенті

Ескерту. 6-тарау алып тасталды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 17.07.2015 № 140 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

7. Банктердің Қазақстан Республикасының резидент еместері алдындағы міндеттемелерге капиталдандыруы

Ескерту. 7-тараудың тақырыбы жана редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2012.04.28 № 172 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

51. Қазақстан Республикасының резиденті еместер алдындағы міндеттемелерге банктердің капиталдандырылуы k7, k8 және k9 коэффициенттерімен сипатталады.

k7 коэффициенті - Қазақстан Республикасының резиденті еместер алдындағы қысқа мерзімді міндеттемелердің ең жоғары лимиті 1 мөлшерде белгіленеді және Қазақстан Республикасының резиденті еместер алдындағы міндеттемелер сомасының банктің меншікті капиталына қатынасы ретінде есептеледі.

Осы коэффициентті есептеу мақсатында Қазақстан Республикасының резиденті еместер алдындағы міндеттемелер сомасына мыналар енгізіледі:

Қазақстан Республикасының резиденті еместер алдындағы талап етілгенге дейінгі міндеттемелер, оның ішінде есеп айырысуды жүзеге асыру мерзімі белгіленбеген міндеттемелер;

Қазақстан Республикасының резиденті еместер алдындағы мерзімді міндеттемелер, бастапқы өтеу мерзімі бір жылға дейін қоса алғанда;

кредитордың міндеттемелерді мерзімінен бұрын өтеуді талап ету құқығымен Қазақстан Республикасының резиденті еместер алдындағы мерзімді міндеттемелер, оның ішінде жеке және заңды тұлғалардың мерзімді және шартты депозиттерін қоспағандағы банктердің мерзімді және шартты депозиттері.

Осы коэффициентта есептеу мақсатында Қазақстан Республикасының резиденті еместер алдындағы міндеттемелер сомасынан мыналар алып тасталады :

өз қызметін Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асыратын, «

Экономика секторларының және төлемдер белгілеу кодтарын қолдану және төлемдер бойынша оларға сәйкес мәліметтер ұсыну қағидаларын бекіту туралы» 1999 жылғы 15 қарашадағы № 388 (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1011 тіркелген) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының қаулысына (бұдан әрі - № 388 қаулы) сәйкес экономиканың «басқа қаржы ұйымдары - коды 5», «мемлекеттік қаржылық емес ұйымдар - коды 6», «мемлекеттік емес қаржылық емес ұйымдар - коды 7» және «үй шаруашылықтарына қызмет көрсететін коммерциялық емес ұйымдар - коды 8» секторларына кіретін шетел компанияларының филиалдары мен өкілдіктері алдындағы қысқа мерзімді міндеттемелер; халықаралық қаржы ұйымдары болып табылатын Қазақстан Республикасының резиденті емес алдындағы қысқа мерзімді міндеттемелер; халықаралық есеп айырысу жүйелері (ClearstreamBanking S.A. және EuroclearBankSA/NV) болып табылатын Қазақстан Республикасының резиденті емес алдындағы қысқа мерзімді міндеттемелер.

Ескерту. 51-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 06.05.2014 № 79 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

52. k8 коэффициенті банктің Қазақстан Республикасының резидент емес алдындағы жиынтық міндеттемелерінің банктің меншікті капиталға қатынасы ретінде есептеледі және осы Нұсқаулықтың 10-қосымшасында көрсетілген барынша жоғары нормативтік мәннен аспауы тиіс.

k8 коэффициентін есептеу мақсатында Қазақстан Республикасының резидент емес алдындағы банктің жиынтық міндеттемелерінен мыналар алынып т а с т а л а д ы :

банк айналымға шығарған Қазақстан Республикасының резидент емес алдындағы бағалы қағаздар (акцияларды қоспағандағы);

№ 388 қаулыға сәйкес "5 код - басқа қаржылық ұйымдар", "6 код - мемлекеттік қаржылық емес ұйымдар", "7 код - мемлекеттік емес қаржылық емес ұйымдар" және "8 код - үй шаруашылығына қызмет ететін коммерциялық емес ұйымдар" экономика секторларына кіретін, Қазақстан Республикасының аумағында өзінің қызметін жүзеге асыратын шетел компанияларының өкілдіктері мен филиалдары алдындағы міндеттемелер;

2001 жылғы 6 желтоқсандағы Заңға сәйкес Қазақстан Республикасы мүшесі болып табылатын халықаралық ұйымдар ретінде танылған Қазақстан Республикасының резидент емес алдындағы Еуразиялық даму банкі алдындағы міндеттемелер;

Қазақстан Республикасының резиденті - еншілес банктің Қазақстан Республикасының резиденті емес – бас банк алдындағы алынған заемдар

б о й ы н ш а

м і н д е т т е м е л е р і .

53. k9 коэффициенті банктің Қазақстан Республикасының резидент еместері алдындағы жиынтық міндеттемелерінің сомасына және олардың Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес теңгемен шығарылған бағалы қағаздарды, акцияларды қоспағанда, айналысқа шығарған бағалы қағаздарға қатынасы ретінде есептеледі және осы Нұсқаулықтың 10-қосымшасында көрсетілген барынша жоғары нормативтік мәннен аспауы тиіс.

k9 коэффициентін есептеу мақсатында Қазақстан Республикасының резидент еместері алдындағы банктердің жиынтық міндеттемелерінен мыналар алынып т а с т а л а д ы :

банк айналымға шығарған Қазақстан Республикасының резидент еместеріндегі бағалы қағаздар (акцияларды қоспағандағы);

N 388 қаулыға сәйкес "5 код - басқа қаржылық ұйымдар", "6 код - мемлекеттік қаржылық емес ұйымдар", "7 код - мемлекеттік емес қаржылық емес ұйымдар" және "8 код - үй шаруашылығына қызмет ететін коммерциялық емес ұйымдар" экономика секторларына кіретін, Қазақстан Республикасының аумағында өзінің қызметін жүзеге асыратын шетел компанияларының өкілдіктері мен филиалдары алдындағы міндеттемелер;

2001 жылғы 6 желтоқсандағы Заңға сәйкес Қазақстан Республикасы мүшесі болып табылатын халықаралық ұйымдар ретінде танылған Қазақстан Республикасының резидент еместері, сондай-ақ Еуразиялық даму банкі алдындағы міндеттемелер;

Қазақстан Республикасының резиденті - еншілес банктің Қазақстан Республикасының резиденті емес – бас банк алдындағы алынған заемдар б о й ы н ш а м і н д е т т е м е л е р і .

54. k8 коэффициентінің барынша жоғары мәні 2-ден аспайды.

k9 коэффициентінің барынша жоғары мәні 4-тен аспайды.

8. Банктер қаражатының бір бөлігін ішкі активтерге орналастыру бойынша коэффициент

Ескерту. 8-тараумен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2012.04.28 № 172 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі, 2012.01.01 бастап туындаған қатынастарға қолданылады) Қаулысымен.

55. Қазақстан Республикасының Үкіметі құрылтайшысы болып табылатын банктерді қоспағанда, банктер меншікті және тартылған қаражатын ішкі активтерге есепті айдың ішінде ішкі активтердің меншікті капиталдың, реттелген борыштың, мерзімсіз қаржы құралдарының, банктің шетел валютасында

шығарған борыштық бағалы қағаздарын қоспағанда, банк шығарған борыштық бағалы қағаздардың және ішкі міндеттемелердің сомасына қатынасы 1-ден кем болмайтындай етіп орналастырады.

Коэффициент үтірден кейін үш таңбамен беріледі.

Ескерту. 55-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 17.07.2015 № 140 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

56. Банктің ішкі активтері активтерді (ақша) және Қазақстан Республикасының резиденттеріне талаптарды (орналастырылған салымдар, берілген қарыздар, үлестік және борыштық бағалы қағаздар, дебиторлық берешек), Қазақстан Республикасының резиденттері заңды тұлғалардың жарғылық капиталына қатысуды, материалдық емес активтерді және тазартылған бағалы металдарды, Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан (тұрған) жылжымалы және жылжымайтын мүлікті білдіреді.

Банктің ішкі міндеттемелері Қазақстан Республикасының резиденттері алдындағы реттелген борышты қоспағанда, Қазақстан Республикасының резиденттері алдындағы міндеттемелерді, Қазақстан Республикасының резиденттеріндегі мерзімсіз қаржы құралдарын, банк шығарған, Қазақстан Республикасының резиденттеріндегі борыштық бағалы қағаздарды және кастодиандық шарт негізінде банк қабылдаған қаражаттың инвестицияланбаған қалдықтарын білдіреді.

Ескерту. 56-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 06.05.2014 № 79 қаулысымен (01.10.2014 бастап қолданысқа енгізіледі).

57. Банктер қаражатының бөлігін ішкі активтерге орналастыру бойынша коэффициентті есептеу кезінде халықаралық қаржылық есептіліктің стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтерді (провизияларды) ескере отырып есептелген ішкі активтер, банктің ішкі міндеттемелері, реттелген борыш, мерзімсіз қаржы құралдары және мерзімі өткен берешекті ескере отырып, банк шығарған борыштық бағалы қағаздар, есептелген сыйақы, дисконттар, сыйақылар, оң (теріс) түзетулер, есепті айдың соңындағы меншікті капитал пайдаланылады.

Банктер қаражатының бөлігін ішкі активтерге орналастыру коэффициентін есептеу мақсаттары үшін меншікті капитал бухгалтерлік баланстың деректеріне сәйкес, 2015 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасының резиденті емес еншілес ұйымдардың реттелген борышына инвестициялар мөлшерінен аспайтын Қазақстан Республикасының резиденті емес еншілес ұйымдардың реттелген борышына инвестициялар шегеріле отырып, сондай-ақ Қазақстан Республикасының резиденті емес еншілес ұйымдардың акцияларына инвестициялар шегеріле отырып, 0,85-ке көбейтілген баланстық меншікті

капиталдың мәні мөлшерінде пайдаланылады.

Ескерту. 57-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 17.07.2015 № 140 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

9. Банктің несиелік портфеліндегі тұтынушылық қарыздардың ең жоғары өсімінің коэффициенті

Ескерту. 9-тарау алып тасталды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 19.12.2015 № 222 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Банктің несиелік портфеліндегі жұмыс істемейтін қарыздардың ең жоғары үлесінің лимиті

Ескерту. 10-тарау алып тасталды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 19.12.2015 № 222 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Ислам банкілеріне арналған
пруденциалдық нормативтер,
олардың нормативтік мәндері
және есептеу әдістемесі
туралы нұсқаулыққа
1-қосымша

Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің кестесі

Ескерту. 1-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 29.02.2016 № 67 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

№	Баптар атауы	Тәуекел дәрежесі пайызбен
I топ		
1	Қолма-қол теңге	0
2	Standard & Poor's агенттігінің «АА-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің қолма-қол шетел валютасы	0
3	Тазартылған қымбат металдар	0
4	Қазақстан Республикасының Үкіметіне талаптар	0

5	Standard & Poor's агенттігінің «AA-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне талаптар	0
6	Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне талаптар	0
7	Standard & Poor's агенттігінің «AA-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне талаптар	0
8	Standard & Poor's агенттігінің «AA-» төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына талаптар	0
9	Қазақстан Республикасының жергілікті билік органдарына бюджетке салық және басқа төлемдер бойынша талаптар	0
10	«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамына талаптар	0
11	Ұлттық холдинг – оригинатор, Қазақстан Республикасының ұлттық басқарушы холдингі құрған ислам арнайы қаржы компаниясы шығарған исламдық бағалы қағаздар	0
12	Standard & Poor's агенттігінің «AA-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар	0
13	Standard & Poor's агенттігінің «AA-» төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	0
14	«Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі», «Проблемалық кредиттер қоры» акционерлік қоғамдары шығарған бағалы қағаздар	0
15	Standard & Poor's агенттігінің «BBB» төмен емес ұзақ мерзімді рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктерге ашылған корреспонденттік шоттар бойынша талаптар	0
II топ		
16	Standard & Poor's агенттігінің «AA-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісінше рейтингілік бағасы жоқ елдердің колма-қол шетел валютасы	20
17	Standard & Poor's агенттігінің «A+»-тан «A-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне талаптар	20
18	Standard & Poor's агенттігінің «A+»-тан «A-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне талаптар	20
19	Standard & Poor's агенттігінің «A+»-тан «A-»-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына талаптар	20
20	Қазақстан Республикасының жергілікті билік органдарына талаптар	20
21	Standard & Poor's агенттігінің «AA-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына талаптар	20
22	Standard & Poor's агенттігінің «AA-» төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдарға талаптар	20
23	Standard & Poor's агенттігінің «A+»-тан «A-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар	20

24	Standard & Poor's агенттігінің «A+»-тан «A-»-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	20
25	Дауыс беруші акцияларының (қатысу үлестерінің) 100 (жүз) пайызы ұлттық басқарушы холдингке тиесілі заңды тұлға-оригинатор құрған ислам арнайы қаржы компаниясы шығарған Қазақстан Республикасының исламдық бағалы қағаздары	20
26	Standard & Poor's агенттігінің «AA-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	20
27	Standard & Poor's агенттігінің «AA-» төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдар шығарған исламдық бағалы қағаздар	20
III топ		
28	Тазартылмаған қымбат металдар	50
29	Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BBB-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне талаптар	50
30	Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BBB-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне талаптар	50
31	Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BBB-»-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына талаптар	50
32	Standard & Poor's агенттігінің «A+»-тан төмен емес «A-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына талаптар	50
33	Standard & Poor's агенттігінің «A+»-тан төмен емес «A-»-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдарға талаптар	50
34	Standard & Poor's агенттігінің «BBB-»-тан «BB-»-ке дейінгі (қоса алғанда) борыштық рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент банктеріне немесе Standard & Poor's агенттігінің «BBB-»-тан «BB+»-ке дейінгі (қоса алғанда) борыштық рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент-банкке ашылған корреспонденттік шоттар бойынша талаптар	50
35	Мынадай талапқа сәйкес келетін ипотекалық тұрғын үй қарыздары: (осы кестенің 52, 56, 57 және 58-жолдарында көрсетілген жеке тұлғаларға қарыздарды қоспағанда) берілген ипотекалық тұрғын үй қарызы сомасының кепіл құнына қатынасы кепіл құнын қоса алғанда 50 (елу) пайыздан аспайды	35
36	Мынадай талапқа сәйкес келетін ипотекалық тұрғын үй қарыздары: (осы кестенің 52, 56, 57 және 58-жолдарында көрсетілген жеке тұлғаларға қарыздарды қоспағанда) берілген ипотекалық тұрғын үй қарызы сомасының кепіл құнына қатынасы кепіл құнын қоса алғанда 51 (елу бір) пайыздан 85 (сексен бес) пайызға дейінгі шекте болады	50
37	Қазақстан Республикасының резиденттеріне берілген, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қарыздардың өтелмеген бөлігінен 35 (отыз бес) пайыздан аз провизиялар (резервтер) қалыптастырылған, негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар талаптар (ипотекалық қарыздарды және осы кестенің 51, 52, 53, 56, 57, 58 және 74-жолдарында көрсетілген қарыздарды қоспағанда)	100
	Қазақстан Республикасының резиденттеріне берілген, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қарыздардың өтелмеген бөлігінен 35 (отыз бес) пайыздан көп және 50	

38	(елу) пайыздан аз провизиялар (резервтер) қалыптастырылған, негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар талаптар (ипотекалық қарыздарды және осы кестенің 51, 52, 53, 56, 57, 58 және 74-жолдарында көрсетілген қарыздарды қоспағанда)	75
39	Қазақстан Республикасының резиденттеріне берілген, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қарыздардың өтелмеген бөлігінен 50 (елу) пайыздан көп провизиялар (резервтер) қалыптастырылған, негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар талаптар (ипотекалық қарыздарды және осы кестенің 51, 52, 53, 56, 57, 58 және 74-жолдарында көрсетілген қарыздарды қоспағанда)	50
40	Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 29 қазандағы Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес шағын немесе орта кәсіпкерлікке жатқызылған субъектілерге берілген, мынадай критерийлерге сәйкес келетін қарыздар: 1) қарыз сомасы меншік капиталынан 0,02 (нөл бүтін жүзден екі) пайыздан аспайды; 2) қарыз валютасы - теңге	75
41	Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BBB-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар	50
42	Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BBB-»-ке дейінгі рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	50
43	Standard & Poor's агенттігінің «A+»-тан бастап «A-»-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	50
44	Standard & Poor's агенттігінің «A+»-тан «A-»-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдар шығарған исламдық бағалы қағаздар	50
45	«Қазақстан қор биржасы» акционерлік қоғамына талаптар	50
IV топ		
46	Standard & Poor's агенттігінің «BB+»-тан «B-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық үкіметтеріне талаптар	100
47	Standard & Poor's агенттігінің «BB+»-тан «B-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық банктеріне талаптар	100
48	Standard & Poor's агенттігінің «BB+»-тан «B-»-ке дейінгі рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына және тиісті рейтингтік бағасы жоқ халықаралық қаржы ұйымдарына талаптар	100
49	Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BB-»-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің жергілікті билік органдарына талаптар	100
50	Standard & Poor's агенттігінің «A-» төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдарға, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдарға және Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BB-»-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдарға талаптар	100
	Standard & Poor's агенттігінің «A-» төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдарға, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдарға және Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BB-»-ға дейін борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған	

51	ұқсас деңгейдегі рейтингі бар және тиісті валюталық түсімі жоқ және (немесе) валюталық тәуекелдері қарыз алушы тарапынан тиісті хеджирлеу құралдарымен жабылмаған бейрезидент ұйымдарға шетел валютасымен 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап берілген қарыздар бойынша 1 (бір) жылдан астам мерзімі бар талаптар	200
52	Тәуекелдің III тобына жатқызылғандарды қоспағанда, жеке тұлғаларға 2016 жылғы 1 қаңтарға дейін туындаған талаптар, оның ішінде тұтынушылық кредиттер	100
53	Тәуекелдің III тобына жатқызылғандарды қоспағанда, шетел валютасымен 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап берілген және тиісті валюталық түсімі жоқ және (немесе) валюталық тәуекелдері қарыз алушы тарапынан тиісті хеджирлеу құралдарымен жабылмаған қарыздар бойынша 1 (бір) жылдан астам мерзімі бар жеке тұлғаларға талаптар, оның ішінде тұтынушылық кредиттер	200
54	Standard & Poor's агенттігінің «BB-» төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент банктеріне немесе Standard & Poor's агенттігінің «BB+» төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банкке ашылған корреспонденттік шоттар бойынша талаптар	100
55	Басқа ипотекалық тұрғын үй қарыздары (осы кестенің 52, 56, 57 және 58-жолдарында көрсетілген жеке тұлғаларға берілген қарыздарды қоспағанда)	100
56	2016 жылғы 1 қаңтардан бастап жеке тұлғаларға берілген қамтамасыз етілмеген қарыздар, оның ішінде банк есептейтін мынадай критерийлердің біреуіне сәйкес келетін тұтынушылық к р е д и т т е р : 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап 2016 жылғы 31 желтоқсан аралығында қарыз берген кезде: 1) қарыз алушы-жеке тұлғаның орташа ай сайынғы кірісін есептеу үшін бірыңғай жианқтаушы зейнетақы қорынан соңғы 6 (алты) ай үшін жеке зейнетақы шотынан үзінді-көшірмені немесе қарыз алушының жалақыны қарыз алушы өтініш берген күннің алдындағы қатарынан 6 (алты) ай бойы банктің төлем карточкалары арқылы алғаны туралы ақпаратты қолдана отырып, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тіркелімінде № 9125 тіркелген «Қаржы ұйымдарының банк операцияларының жекелеген түрлерін және операцияларды жүргізуіне шектеулер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 25 желтоқсандағы № 292 қаулысына (бұдан әрі - № 292 қаулы) сәйкес есептелген қарыз алушының борыштық жүктемесі коэффициентінің деңгейі 0,35 а с а д ы ; 2) берген күннің алдындағы соңғы 24 (жиырма төрт) ай үшін кез келген қолданыстағы немесе жабылған қарыз және (немесе) ол бойынша сыйақы бойынша берешек жөніндегі төлемдер мерзімінің өтуі күнтізбелік 60 (алпыс) күннен көп не мерзімі күнтізбелік 30 (отыз) күннен астам мерзіммен төлемдердің мерзімін өткізіп алуға 3 (үш) реттен артық жол берілсе. Банктің осы жолдың жоғарыда көрсетілген тармақшаларында көзделген ақпараты ақпарат болмаған жағдайда, жеке тұлғаларға берілген қарыздар қамтамасыз етілмеген деп танылады және осы жолға сәйкес кредиттік тәуекелдің дәрежесі бойынша мөлшерленеді	150
57	2016 жылғы 1 қаңтардан бастап жеке тұлғаларға берілген қамтамасыз етілмеген қарыздар, оның ішінде банк есептейтін мынадай критерийлердің біреуіне сәйкес келетін тұтынушылық к р е д и т т е р : қарыздардың мониторингі кезінде 2017 жылғы 1 қаңтардан бастап ай сайын: 1) қарыз алушы-жеке тұлғаның орташа ай сайынғы кірісін есептеу үшін бірыңғай жианқтаушы зейнетақы қорынан соңғы 6 (алты) ай үшін жеке зейнетақы шотынан үзінді-көшірмені немесе қарыз алушының жалақыны қарыз алушы өтініш берген күннің алдындағы қатарынан 6 (алты) ай бойы банктің төлем карточкалары арқылы алғаны туралы ақпаратты қолдана отырып, № 292 қаулыға сәйкес есептелген қарыз алушының борыштық жүктемесі коэффициентінің деңгейі 0,35 асады; 2) берілген күннің алдындағы соңғы 24 (жиырма төрт) ай үшін кез келген қолданыстағы немесе жабылған қарыз және (немесе) ол бойынша сыйақы бойынша берешек жөніндегі төлемдер мерзімінің өтуі күнтізбелік 60 (алпыс) күннен көп не мерзімі күнтізбелік 30 (отыз)	150

	күннен астам мерзіммен төлемдердің мерзімін өткізіп алуға 3 (үш) реттен артық жол берілсе; 3) қарыздардың ай сайынғы мониторингі кезінде осы жолдың 1) немесе 2) тармақшасында көрсетілген есептеу үшін ақпарат жоқ. Банктің осы жолдың жоғарыда көрсетілген тармақшаларында көзделген ақпараты ақпарат болмаған жағдайда, жеке тұлғаларға берілген қарыздар қамтамасыз етілмеген деп танылады және осы жолға сәйкес кредиттік тәуекелдің дәрежесі бойынша мөлшерленеді	
58	Жеке тұлғаларға 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап берілген басқа да қарыздар, оның ішінде тұтынушылық кредиттер (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын және осы кестенің 52, 56 және 57-жолдарында көрсетілген жеке тұлғаларға қарыздарды қоспағанда)	100
59	Standard & Poor's агенттігінің «BB+»-тан «B»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар	100
60	Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тен «BB»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің жергілікті билік органдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	100
61	Standard & Poor's агенттігінің «BB+»-тен «B»-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары және тиісті рейтингтік бағасы жоқ халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	100
62	Standard & Poor's агенттігінің «A» төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдар, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдар және Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BB»-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдар шығарған исламдық бағалы қағаздар	100
63	Төлемдер бойынша есеп айырысулар	100
64	Негізгі қаражат	100
65	Материалдық қорлар	100
66	Банктің инвестицияларын қоспағанда, акциялар бөлігінде (жарғылық капиталда қатысу үлестері) әділ құны бойынша есептелетін инвестициялар	100
67	Әрқайсысы банктің қаржылық есептілігін жасаған кезде қаржылық есептілігі шоғырландырылмайтын заңды тұлғаның шығарылған акцияларының (жарғылық капиталда қатысу үлестерінің) 10 (он) пайызынан аз болатын, негізгі капиталдың 10 (он) пайызынан аспайтын банктің барлық инвестицияларының сомасы	100
68	Әрқайсысы банктің қаржылық есептілігін жасаған кезде қаржылық есептілігі шоғырландырылмайтын заңды тұлғаның шығарылған акцияларының (жарғылық капиталда қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызы болатын, негізгі капиталдың 15 (он бес) пайызынан аспайтын банктің барлық инвестицияларының сомасы	250
	V топ	
69	Standard & Poor's агенттігінің «B» төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне талаптар	150
70	Standard & Poor's агенттігінің «B» төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне талаптар	150
71	Standard & Poor's агенттігінің «B» төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына талаптар	150

72	Standard & Poor's агенттігінің «BB-» төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына талаптар	150
73	Standard & Poor's агенттігінің «BB-» төмен рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдарға және тиісті рейтингілік бағасы жоқ бейрезидент ұйымдарға талаптар	150
74	Standard & Poor's агенттігінің «BB-» төмен рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдарға және тиісті рейтингілік бағасы жоқ және тиісті валюталық түсімдері жоқ және (немесе) валюталық тәуекелдері қарыз алушының тарапынан тиісті хеджирлеу құралдарымен жабылмаған бейрезидент ұйымдарға 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап шетел валютасымен берілген қарыздар бойынша 1 (бір) жылдан асатын мерзімі бар талаптар	200
75	Төменде көрсетілген шет мемлекеттерінің аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне талаптар : 1) Андорра Князьдігі; 2) Антигуа және Барбуда мемлекеті; 3) Багам аралдары достастығы; 4) Барбадос мемлекеті; 5) Бахрейн мемлекеті; 6) Белиз мемлекеті; 7) Бруней Даруссалам мемлекеті; 8) Вануату Республикасы; 9) Гватемала Республикасы; 10) Гренада мемлекеті; 11) Жибути Республикасы; 12) Доминикан Республикасы; 13) Индонезия Республикасы; 14) Испания (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана); 15) Кипр Республикасы; 16) Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік аудандарының аумақтарыбөлігінде ғана); 17) Комор аралдары Федералды Ислам Республикасы; 18) Коста-Рика Республикасы; 19) Малайзия (Лабуан анклавының аумағы бөлігінде ғана); 20) Либерия Республикасы; 21) Лихтенштейн Князьдігі; 22) Маврикий Республикасы; 23) Португалия (Мадейра аралдарының аумақтары бөлігінде ғана); 24) Мальдив Республикасы; 25) Мальта Республикасы; 26) Маршалл аралдары Республикасы; 27) Монако Князьдігі; 28) Мьянма Одағы; 29) Науру Республикасы; 30) Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана); 31) Нигерия Федеративтік Республикасы; 32) Жаңа Зеландия (Кук және Ниуэ аралдарының аумағы бөлігінде ғана); 33) Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласының аумағы бөлігінде ғана); 34) Палау Республикасы; 35) Панама Республикасы; 36) Тәуелсіз Самоа мемлекеті;	150

	37) Сейшель аралдары Республикасы; 38) Сент-Винсент және Гренадины мемлекеті; 39) Сент-Китс және Невис Федерациясы; 40) Сент-Люсия мемлекеті; 41) Ұлыбритания мен Солтүстік Ирландияның Біріккен Корольдігі (мынадай аумақтары бөлігінде ғана): Ангилья аралдары; Бермуд аралдары; Британдық Виргин аралдары; Гибралтар; Кайман аралдары; Монтсеррат аралы; Теркс және Кайкос аралдары; Мэн аралы; Норманд аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары) 42) Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдары, Гуам аралы және Пуэрто-Рико достастығының аумағы бөлігінде ғана); 43) Тонга Корольдігі; 44) Филиппин Республикасы; 45) Шри-Ланка Демократиялық Республикасы	
76	Standard & Poog's агенттігінің «B-» төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған исламдық бағалы қағаздар	150
77	Standard & Poog's агенттігінің «BB-» төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	150
78	Standard & Poog's агенттігінің «B-» төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	150
79	Standard & Poog's агенттігінің «BB-» төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдар және тиісті рейтингтік бағасы жоқ бейрезидент ұйымдар шығарған исламдық бағалы қағаздар	150
	Төменде көрсетілген шет мемлекеттердің аумағында тіркелген Қазақстан Республикасының бейрезиденттері ұйымдар шығарған исламдық бағалы қағаздар: 1) Андорра Князьдігі; 2) Антигуа және Барбуда мемлекеті; 3) Багам аралдары достастығы; 4) Барбадос мемлекеті; 5) Бахрейн мемлекеті; 6) Белиз мемлекеті; 7) Бруней Даруссалам мемлекеті; 8) Вануату Республикасы; 9) Гватемала Республикасы; 10) Гренада мемлекеті; 11) Жибути Республикасы; 12) Доминикан Республикасы; 13) Индонезия Республикасы; 14) Испания (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана); 15) Кипр Республикасы; 16) Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік аудандарының аумақтары бөлігінде ғана); 17) Комор аралдары Федералды Ислам Республикасы; 18) Коста-Рика Республикасы;	

80	19)	Малайзия	(Лабуан анклавның аумағы	бөлігінде ғана);	150	
	20)		Либерия	Республикасы;		
	21)		Лихтенштейн	Князьдігі;		
	22)		Маврикий	Республикасы;		
	23)	Португалия	(Мадейра аралдарының аумақтары	бөлігінде ғана);		
	24)		Мальдив	Республикасы;		
	25)		Мальта	Республикасы;		
	26)		Маршалл аралдары	Республикасы;		
	27)		Монако	Князьдігі;		
	28)		Мьянма	Одағы;		
	29)		Науру	Республикасы;		
	30)	Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана);				
	31)		Нигерия	Федеративтік Республикасы;		
	32)	Жаңа Зеландия (Кук және Ниуэ аралдарының аумағы бөлігінде ғана);				
	33)	Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласының аумағы бөлігінде ғана);				
	34)		Палау	Республикасы;		
	35)		Панама	Республикасы;		
	36)		Тәуелсіз Самоа	мемлекеті;		
	37)		Сейшель аралдары	Республикасы;		
	38)		Сент-Винсент және Гренадины	мемлекеті;		
	39)		Сент-Китс және Невис	Федерациясы;		
	40)		Сент-Люсия	мемлекеті;		
	41)	Ұлыбритания мен Солтүстік Ирландияның Біріккен Корольдігі (мынадай аумақтары бөлігінде ғана):				
			Ангилья	аралдары;		
			Бермуд	аралдары;		
			Британдық	Виргин аралдары;		
			Гибралтар;			
			Кайман	аралдары;		
			Монтсеррат	аралы;		
			Теркс және Кайкос	аралдары;		
			Мэн	аралы;		
			Норманд аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары)			
	42)	Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдары, Гуам аралы және Пуэрто-Рико достастығының аумағы бөлігінде ғана);				
	43)		Тонга	Корольдігі;		
	44)		Филиппин	Республикасы;		
	45)	Шри-Ланка Демократиялық Республикасы				

Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша
мөлшерленген банк активтерінің кестесіне
қосымша

Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленуге жататын банк активтерінің есебіне түсіндірме

1. Салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған исламдық бағалы қағаздар, банкте түзетілген құны банктерде осы тармаққа сәйкес түзетілген қамтамасыз ету құнын анықтауға мүмкіндік беретін барабар есепке алу жүйелері болған жағдайда көрсетілген активтер көлемінің 50 (елу) пайызынан аз болатын

қамтамасыз етуі бар (Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтері кестесінің (бұдан әрі – Кесте) 1-3, 11-13-жолдарында көрсетілген активтер түріндегі) сауда делдалы ретінде сауда қызметін қаржыландыру кезінде коммерциялық кредиттер түзетілген қамтамасыз ету құнын шегергендегі тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтер есебіне енгізіледі.

Түзетілген қамтамасыз ету құны (Кестенің 1-3, 11-13-жолдарында көрсетілген активтер түріндегі) мыналарға:

салымдар сомасының 100 (жүз) пайызына, оның ішінде осы банкте қамтамасыз ету ретінде ұсынылған;

қамтамасыз етуге берілген исламдық бағалы қағаздардың нарықтық құнының 95 (тоқсан бес) пайызына;

қамтамасыз етуге берілген тазартылған қымбат металдардың нарықтық құнының 85 (сексен бес) пайызына тең болады.

Жоғарыда көрсетілген салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған бағалы қағаздардың қамтамасыз етілмеген бөлігі салымдарға, дебиторлық берешекке, сатып алынған бағалы қағаздарға сәйкес келетін тәуекел дәрежесі бойынша Кестеге сай мөлшерленеді.

2. Қарсы агенттен төмен тәуекел дәрежесі бар ұйымдар кепілдік берген (сақтандырған) банк инвестициялары есебіне енгізілмеген салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған исламдық бағалы қағаздар, сауда делдалы ретінде сауда қызметін қаржыландыру кезінде коммерциялық кредиттер, инвестициялар тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтердің есебіне (банк инвестициялары есебіне енгізілмеген салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған исламдық бағалы қағаздардың, қарыздардың, инвестициялардың кепілдік берген (сақтандырылған) сомасын шегергендегі) борышкердің тәуекел дәрежесі бойынша енгізіледі.

Банк инвестицияларының есебіне енгізілмеген салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған исламдық бағалы қағаздардың, сауда делдалы ретінде сауда қызметін қаржыландыру кезінде коммерциялық кредиттердің, инвестициялардың кепілдік берілген (сақтандырылған) сомасы тиісті кепілгердің (сақтандырушының) дебиторлық берешегінің тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

3. Салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған исламдық бағалы қағаздар және осы Түсіндірменің 1-тармағында көрсетілген, мынадай:

- 1) оффшорлық аймақтардың аумағында заңды тұлға ретінде тіркелген;
- 2) оффшорлық аймақтардың аумағында тіркелген, жеке-жеке жарғылық капиталдың 5 (бес) пайызынан астамына ие заңды тұлғаларға тәуелді немесе оффшорлық аймақ аумағында тіркелген заңды тұлғаға қатысты еншілес болып т а б ы л а т ы н

3) оффшорлық аймақтардың азаматтары болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне ұсынылған сауда делдалы ретінде сауда қызметін қаржыландыру кезінде коммерциялық кредиттер;

осы Түсіндірменің 1-тармағында көрсетілген қамтамасыз етудің болуына карамастан, Кестеге сәйкес тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

4. Салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған исламдық бағалы қағаздар және осы Түсіндірменің 1-тармағында көрсетілген, мынадай:

1) оффшорлық аймақтардың аумағында заңды тұлға ретінде тіркелген, бірақ Standard&Poor's агенттігінің «АА-»-тен төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе рейтингі міндеттемелердің барлық сомасын қамтамасыз етуге көрсетілген деңгейден төмен емес бас ұйымның тиісті кепілдігі бар;

2) оффшорлық аймақтардың аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары не Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы ақпарат алмасу жөнінде міндеттеме қабылдамаған оффшорлық аумақтар тізбесіне жатқызған мемлекеттердің аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне немесе жеке-жеке жарғылық капиталдың 5 (бес) пайызынан астамына ие заңды тұлғаларға тәуелді не көрсетілген оффшорлық аймақтардың аумағында тіркелген заңды тұлғаларға қатысты еншілес болып табылатын ұйымдарға талаптарды қоспағанда, оффшорлық аймақтардың аумағында тіркелген, жеке-жеке жарғылық капиталдың 5 (бес) пайызынан астамына ие заңды тұлғаларға тәуелді немесе оффшорлық аймақ аумағында тіркелген, бірақ көрсетілген деңгейден төмен емес рейтингі немесе рейтингі міндеттемелердің барлық сомасын қамтамасыз етуге көрсетілген деңгейден төмен емес бас ұйымның тиісті кепілдігі бар Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне ұсынылған сауда делдалы ретінде сауда қызметін қаржыландыру кезінде к о м м е р ц и я л ы қ к р е д и т т е р ;

тәуекелдің нөл дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

5. Салымдардың тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банктің активтерін е с е п т е у м а қ с а т ы н д а :

жеке тұлғаларға тұрғын үй салу үшін не оны сатып алу және (немесе) жөндеу мақсатында берілетін ипотекалық қарыз ипотекалық тұрғын үй қарызын б і л д і р е д і ;

жеке тұлғаларға кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырумен байланысты емес тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алуға берілген кредит тұтынушылық кредит дегенді білдіреді.

6. Егер исламдық бағалы қағаздың арнайы шығарылым рейтингі болса, онда банктің активтерін тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерлеу кезінде бағалы

қағаздың рейтингін ескеру қажет.

7. Нұсқаулықтың 9-тармағына сәйкес нарықтық тәуекелді ескере отырып, активтердің, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің есебіне енгізілген активтер валюталарды айырбастау бағамдарының және қымбат металдар бағамдарының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдарының есебіне енгізілген активтерді қоспағанда, кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін активтердің, шартты және ықтимал міндеттемелердің есебіне енгізілмейді.

8. Жылжымайтын мүлік кепілімен қамтамасыз етілген қарыздарды, тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу шарттары, жылжымайтын мүлікті сатып алу мәні болып табылатын өзге де шарттар бойынша талап ету құқықтарын, қамтамасыз етілуі автокөлік болып табылатын қарыздарды, банктік салым шартына немесе ақша кепілі шартына сәйкес банкте орналастырылған, берілетін қарыз сомасын толығымен өтейтін ақша қамтамасыз етуі болып табылатын қарыздарды, білім беруді кредиттеу жүйесі шеңберінде берілетін қарыздарды және тұрғын үй құрылысы жинақ ақшасы жүйесінің шеңберінде берілетін қарыздарды қоспағанда, тұтынушылық қарыз салымдардың тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банктің активтерін есептеу мақсаттары үшін қамтамасыз етілмеген тұтынушылық қарыздар ретінде түсініледі.

Ислам банктеріне арналған
пруденциалдық нормативтер,
олардың нормативтік мәндері
және есептеу әдістемесі
туралы нұсқаулыққа
1-1-қосымша

Банк капиталының құрамындағы құралдарды жіктеуге арналған критерийлер

Ескерту. Нұсқаулық 1-1-қосымшамен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.05.2014 № 97 (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 29.02.2016 № 67 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

№	Негізгі капитал	Қосымша капитал	Екінші деңгейдегі капитал
1	банкті тарату кезінде соңғы кезекте қанағаттандырылатын талаптарды білдіреді;	шығарылған және төленген (сатып алынғандарды қоспағанда);	шығарылған және төленген (с алынғандарды шегергенде);
	таратылу кезінде Қазақстан Республикасы заңнамасының	банкті тарату кезінде мерзімсіз қаржы құралдары «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31	банкті тарату кезінде қамтам етілмеген міндеттеме «Қазақ Республикасындағы банктер

2	талаптарын ескере отырып, басым талаптарды қанағаттандырғаннан кейін, қалған мүлікке өздеріне тиесілі акциялар санына пропорционалды талап ету құқығы бар;	тамыздағы Қазақстан Республикасы Заңының 74-2-бабында айқындалған сегізінші кезекте жай акциялардың меншік иегерлері-акционерлердің талаптарына дейін, қамтамасыз етілмеген міндеттемелер бойынша талаптарды қанағаттандырғанға дейін қанағаттандырылады;	банк қызметі туралы» 1995 ж 31 тамыздағы Қазақст Республикасы Заңының бабында айқындалған сегіз кезекте жай акциялардың ме иегерлері-акционерлердің талаптарына дейін қанағаттандырылады;
3	банкті тарату жағдайларын қоспағанда, сондай-ақ жай акцияларды сатып алу кезінде, Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда номинал мерзімсіз болып табылады және төленуге жатпайды;	қамтамасыз етілмеген, банктің немесе байланысты тұлғаның кепілдігімен өтелмеген және қандай да бір азаматтық-құқықтық шарттардан және эмитент-банктің басқа кредиторларының алдында басымдығы бар өзге талаптардан туындайтын міндеттемелер көзделмейді;	қамтамасыз етілмеген, бан немесе байланысты тұлға кепілдігімен өтелмеген және қ да бір азаматтық-құқықт шарттардан және эмитент-ба басқа кредиторларының алд басымдығы бар өзге талапта туындайтын міндеттемел көзделмейді;
4	банк құралдарды шығару кезінде талаптарында (шығарылым талаптарында) банктің орналастырылған акцияларын сатып алу немесе күшін жою құқығы немесе міндеті көзделетін шарттарды жасамайды (туынды бағалы қағаздарды сатып алмайды);	мерзімсіз болып табылады, төлемдер (сыйақы) деңгейін көтеру талаптары және сатып алуға ниеттенуге алып келетін өзге де талаптар жоқ;	қамтамасыз етілмеген міндет шығарылған не алынған мерзі дегенде 5 (бес) жылды құрайды
5	дивидендтерді төлеу банктің таза кірісі есебінен (өткен жылдардың бөлінбеген пайдасын қосқанда) жүзеге асырылады. Бұл ретте дивидент мөлшері акцияларды орналастыру кезінде алынған ақша сомасына байланысты емес. Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жағдайларда дивидендтерді есептеу мен төлеуге жол берілмейді;	егер осы әрекет капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің ең төменгі мәндерінің Нұсқаулыққа 1-2-қосымшада белгіленген мәндерден төмен төмендеуге алып келмейтін жағдайда, мынадай талаптарды орындау кезінде 5 (бес) жыл өткен соң ғана банктің бастамасы бойынша мерзімінен бұрын қайтарып алынған (о р ы н д а л ғ а н) : уәкілетті органның оң қорытындысының болуы; капиталмен ауыстыру ретінде сондай немесе сапасы одан жақсысын беру; банкті капиталдандыруды мерзімсіз қаржы құралдарын қайтарып алуды жүзеге асыру салдарынан капиталдың ең төменгі талап етілетін деңгейінен жоғары жақсарту;	реттеуіш капиталдың құрамы айналыс мерзімінің соңғы жылында тану тура сызы әдіспен амортизацияланады;
6	дивидендтерді төлеу міндетті болып табылатын талаптар жоқ және дивидендтерді төлемеу дефолт жағдайы болып табылмайды;	кез келген номинал төлемі (сатып алу немесе өтеу арқылы) уәкілетті органның алдын-ала рұқсатымен жүзеге асырылады;	төлемдер (сыйақы) деңгейін к талаптары жоқ және сатып а деген ниет жоқ;
			егер осы әрекет капи жеткіліктілігі коэффициентте

7	<p>дивидендтерді төлеу Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын ескере отырып, тек қана артықшылықты акциялар бойынша дивидендтерді төлеу жөніндегі барлық міндеттемелерді орындаған соң жүзеге асырылады;</p>	<p>мерзімсіз қаржы құралдары шығарылымының талаптарында егер дивиденд (сыйақы) есептеу капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің ең төменгі мәндерінің Нұсқаулыққа 1-2-қосымшада белгіленген мәндерден төмен төмендеуге алып келетін жағдайда банктің атқарушы органының мерзімсіз қаржы құралдары бойынша дивиденд (сыйақы) есептемеу құқығы көзделген;</p>	<p>ең төменгі мәндерінің Нұсқаулыққа 1-2-қосымшада белгіленген мәндерден төмен төмендеуге келмейтін жағдайда, мына талаптарды орындау кезінде 5 жыл өткен соң ғана бан бастамасы бойынша мерзім бұрын қайтарып алынған): уәкілетті органның с қорытындысының б капиталмен ауыстыру реті сондай немесе сапасы о жа қ с ы с ы н (банкті капиталдандыруды мер қаржы құралдарын қайтарып е жүзеге асыру салдарын капиталдың ең төменгі т етілетін деңгейінен жоғ жақсарту);</p>
8	<p>шығындар туындаған кезде бірінші және соған теңбе-тең ең көп үлесті иеленетін капитал құралы болып табылады және банкке өзінің жұмыс істеуін тоқтатпастан және таратылуға немесе банкроттыққа ұшырамастан үздіксіз қызметін жүзеге асыруға мүмкіндік береді;</p>	<p>осы құрал бойынша дискрециялық төлемдер төлеуді жою дефолт жағдайы болып табылмайды;</p>	<p>кредитордың қамтамасыз етіл міндеттемені оның туындау к бастап 5 (жыл) бұрын қай орындау) туралы талап қ құқығы жоқ;</p>
9	<p>төленген сома төлем қабілетсіздігін анықтау үшін меншікті капитал ретінде танылады (міндеттеме ретінде танылмайды);</p>	<p>банктердің міндеттемелердің орындалу мерзімі басталуына қарай оларды орындау мақсатында жойылған төлемдерге толық рұқсаты бар;</p>	<p>банк немесе сол арқылы б бақылауды жүзеге асыратын н оның қызметіне қомақты т ықпал ететін банкпен ере қатынастармен байланысты т тура банк сияқты осы құр сатып алуды қаржыландыр тікелей немесе жанама жүзеге алмайтыны сияқты, құралды с алуға құқығы жоқ;</p>
10	<p>төленген сома Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес капитал ретінде жіктеледі;</p>	<p>төлемдерді жою негізгі акционерлерге дивидендтер төлемін жүзеге асыруды қоспағанда, банктің қызметіндегі шектеулерге әкеп соқтырмайды;</p>	
	<p>толық шығарылған және акционерлер ақы төлеген. Бұл</p>	<p>бухгалтерлік есеп мақсатында міндеттемелер ретінде жіктелген құралдардың берілген және алдын-ала анықталған шартта (триггерде) айырбастау және (немесе) алдын-ала анықталған шартқа (триггерге) сәйкес шығындарды құралға бөлетін есептен шығару тетігі арқылы шығындарды</p>	

11	ретте банктерге өз акцияларын сатып алуға қарыздар беруге тыйым салынады;	жұтып қою мүмкіндігі бар. Есептен шығарудың мынадай тиімділіктердің бірі бар: тарату кезінде құралдың талап ету құқығын кемітеді; құралды қайтарып алған кезде төлем сомасын кемітеді; құрал бойынша дивидендтер (сыйақы) төлеуді ішінара не толық кемітеді;
12	жай акциялар қамтамасыз етілмеген, эмитент-банктің немесе эмитент-банкпен ерекше қатынаспен байланысты тұлғаның кепілдігімен жабылмаған, сондай-ақ заңдық немесе экономикалық жағынан осындай жай акциялар бойынша эмитент-банк міндеттемелерінің эмитент-банктің басқа кредиторларына қатысты басымдығын арттыратын қандай да бір азаматтық-құқықтық шарттар жоқ;	банк немесе сол арқылы банк бақылауды жүзеге асыратын немесе оның қызметіне қомақты түрде әсер ететін кез келген басқа байланысты тұлға банктің осы құралдарының меншік иегері болып табылмайды немесе банк осы құралды сатып алуды қаржыландыруды тікелей немесе жанама жүзеге асырмайды;
13	жай акциялардың жарияланған санын ұлғайту туралы шешімді тек қана акционерлердің жалпы жиналысы қабылдайды, бұл ретте жай акцияларды олардың жарияланған саны шеңберінде орналастыру банктің директорлар кеңесінің шешімі бойынша жүзеге асырылады;	құралдың белгілі бір уақыт кезеңі аралығында мейлінше төмен бағамен жаңа құрал шығарылған жағдайда эмитенттің инвесторларға өтемақы төлеуі үшін талап сияқты қайта капиталдандыруға кедергі жасайтын ерекшеліктері жоқ;
14	банктің қаржылық есептілігінде нақты және бөлек-бөлек ашып көрсетілген.	

Екінші деңгейдегі банктер үшін
 пруденциалдық нормативтер есеп
 айырысуларының нормативтік мәні
 мен әдістемесі туралы нұсқаулыққа
 1-2-қосымша

Капиталдың жеткіліктілік коэффициенттерінің мәні

Ескерту. Нұсқаулық 1-2-қосымшамен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.05.2014 № 97 (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 19.12.2015 № 222 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

Кезең			

Талаптар	2015 жылғы 01 қаңтардан бастап	2016 жылғы 01 қаңтардан бастап	2017 жылғы 01 қаңтардан бастап
Негізгі капиталдың жеткіліктілігі (k1)	5%	5%	5,5%
Бірінші деңгейдегі капиталдың жеткіліктілігі (k1-2)	6%	6%	6,5%
Меншікті капиталдың жеткіліктілігі (k2)	7,5%	7,5%	8%

Консервациялық буферді және жүйелі буферді ескергендегі, капитал жеткіліктілігі коэффициенттерінің мәні

Кезең	2015 жылғы 01 қаңтардан бастап	2016 жылғы 01 қаңтардан бастап	2017 жылғы 01 қаңтардан бастап
Талаптар			
Негізгі капиталдың жеткіліктілігі (k1)	6%	6%	7,5%
Бірінші деңгейдегі капиталдың жеткіліктілігі (k1-2)	7%	7%	8,5%
Меншікті капиталдың жеткіліктілігі (k2)	8,5%	8,5%	10%
Жүйе құраушы банктер үшін негізгі капиталдың жеткіліктілігі (k1)	7,5%	7,5%	9,5%
Жүйе құраушы банктер үшін бірінші деңгейдегі капиталдың жеткіліктілігі (k1-2)	8,5%	8,5%	10,5%
Жүйе құраушы банктер үшін меншікті капиталдың жеткіліктілігі (k2)	10%	10%	12%

Ескертпе: уәкілетті орган меншікті капитал жеткіліктілігі нормативтерінің және меншікті капитал буферлерінің мәндерін 3 (үш) жылда бір реттен сирек емес қайта қарайды

Екінші деңгейдегі банктер үшін пруденциалдық нормативтер есеп айырысуларының нормативтік мәні мен әдістемесі туралы нұсқаулыққа 1-3-қосымша

Бөлінбеген таза кірісті шектеудің ең аз мөлшері

Ескерту. Нұсқаулық 1-3-қосымшамен толықтырылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 27.05.2014 № 97 қаулысымен (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізіледі).

Буфердің қажетті мөлшерінен k1, k1-2 және/немесе k2 ең төменгі мәндерінің пайыздармен артық сомасы	Шектеуге жататын бөлінбеген таза кірістің ең төменгі деңгейі (пайыздармен)
[< 25%]	[100%]

[25% - 50%]	[80%]
[50% - 75%]	[60%]
[75% - 100%]	[40%]
[> 100%]	[0%]

Шектеуге жататын бөлінбеген таза кірістің ең төменгі деңгейі (пайыздармен) ең үлкен мән бойынша пайдаланылады.

Ислам банкеріне арналған
 пруденциалдық нормативтер,
 олардың нормативтік мәндері
 және есептеу әдістемесі
 туралы нұсқаулыққа
 2-қосымша

Банктің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесі

Ескерту. 2-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 29.02.2016 № 67 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

№	Баптар атауы	Конверсия коэффициенті пайызбен
I топ		
1	Міндеттемелері толығымен: Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамының, «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» акционерлік қоғамының, Standard & Poor's агенттігінің «АА-» және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банкерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); банктің басқаруына берілген ақшамен немесе тазартылған қымбат металдармен; Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамының, «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» акционерлік қоғамының, Standard & Poor's агенттігінің «АА-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банкерінің бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк кепілдіктері мен кепілдемелері	0
2	Қазақстан Республикасының Үкіметі, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі, «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы, «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» акционерлік қоғамы шығарған бағалы қағаздарды немесе Standard & Poor's агенттігінің «АА-» және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері және орталық банкері шығарған бағалы қағаздарды, Нұсқаулықтың 9-тармағында көзделген басқа өтімділігі жоғары бағалы қағаздарды сатып алу не сату бойынша шартты (ықтимал) міндеттемелер	0
	Банктің қаржы міндеттемелерінсіз; міндеттемелері Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамының, «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» акционерлік қоғамының, Standard & Poor's агенттігінің «АА-» және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі	

3	бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамының, «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» акционерлік қоғамының, Standard & Poor's агенттігінің «AA-» және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен; банкке берілген ақшамен немесе тазартылған қымбат металдармен қамтамасыз етілген банк аккредитивтері	0
4	Банктің талабы бойынша кез келген сәтте жойылуға жататын, банктің болашақта қарыздар мен салымдарды орналастыруы бойынша ықтимал (шартты) міндеттемелер	0
5	Банктің еншілес ұйымдарының пайдасына олар арқылы сыртқы қарыздар тартылған және банктің міндеттемелері орналастырылған кезде берілген банктің кепілдіктері мен кепілдемелері	0
6	Банк берілген қарызды қамтамасыз етуге қабылдаған кепілдіктер	0
II топ		
7	Банктің болашақта 1 жылдан аз өтеу мерзімі бар қарыздар мен салымдарды орналастыруы бойынша ықтимал (шартты) міндеттемелер	20
8	Міндеттемелері толығымен: Standard & Poor's агенттігінің «A-»-тен «AA-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің «A-»-тен «AA-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк кепілдіктері мен кепілдемелері	20
9	Міндеттемелері Standard & Poor's агенттігінің «A-»-тен «AA-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің «AA-» және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен), Standard & Poor's агенттігінің «A-»-тен «AA-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен, Standard & Poor's агенттігінің «AA-» және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк аккредитивтері	20
III топ		
10	Банктің болашақта 1 (бір) жылдан астам өтеу мерзімі бар қарыздар мен салымдарды орналастыруы бойынша ықтимал (шартты) міндеттемелер	50
11	Міндеттемелері толығымен: Standard & Poor's агенттігінің «BBB-»-тен «A-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің «A-»-тен «AA-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің «AA-» және одан жоғары деңгейдегі рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың кепілдіктерімен (кепілдемелерімен) және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының сақтандыру полистерімен; Standard & Poor's агенттігінің «BBB-»-тен «A-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы	50

	қағаздарымен; Standard & Poor's агенттігінің «А-»-тен «АА-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's агенттігінің «АА-» және одан жоғары деңгейдегі рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк кепілдіктері мен кепілдемелері	
12	Міндеттемелері толығымен: Standard & Poor's агенттігінің «BBB-»-тен «А-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің «А-»-тен «АА-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің «АА-» және одан жоғары деңгейдегі рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың кепілдіктерімен (кепілдемелерімен) және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының сақтандыру полистерімен; Standard & Poor's агенттігінің «BBB-»-тен «А-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's агенттігінің «А-»-тен «АА-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's агенттігінің «АА-» және одан жоғары деңгейдегі рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк аккредитивтері	50
	IV топ	
13	Қаржы құралдарын банкке және банктің кері сатып алу міндеттемесімен сату туралы келісім	100
14	Банктің өзге де кепілдіктері (кепілдемелері)	100
15	Банктің өзге де аккредитивтері	100
16	Банктің өзге де шартты (ықтимал) міндеттемелері	100

Банктің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесіне қосымша

Банктің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелерінің есебіне түсіндірме

Нұсқаулықтың 9-тармағына сәйкес нарықтық тәуекелі ескерілген активтердің және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің есебіне қосылған шартты және ықтимал міндеттемелер валюталарды айырбастау бағамдарының және қымбат металдар бағамдарының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдарының есебіне енгізілген шартты және ықтимал міндеттемелерді қоспағанда, кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін активтердің, шартты және ықтимал міндеттемелердің есебіне қосылмайды.

Ислам банкіне арналған
пруденциалдық нормативтер,
олардың нормативтік мәндері
және есептеу әдістемесі
туралы нұсқаулыққа
3-қосымша

Халықаралық қор биржалары болып танылатын сауда-саттықты ұйымдастырушылардың тізімі

Ескерту. 3-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 29.02.2016 № 67 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1. Чикаго тауар биржасы (Chicago Mercantile Exchange).
2. Чикаго мерзімді тауар биржасы (The Chicago Board of Trade).
3. Лондон халықаралық қаржылық фьючерстер биржасы (London International Financial Futures and Options Exchange).
4. Француз халықаралық қаржылық фьючерстер биржасы (French International Financial Futures Exchange MATIF).
5. Франкфурт қор биржасы (Frankfurt Stock Exchange).
6. Стокгольм қор биржасы (Stockholm Exchange).
7. Стамбул қор биржасы (Istanbul Stock Exchange).
8. Шанхай қор биржасы (Shanghai Stock Exchange).
9. Шэньчжень қор биржасы (Shenchzhen Stock Exchange).
10. Америка қор биржасы (American Stock Exchange).
11. Афина қор биржасы (Athens Exchange).
12. Австралия қор биржасы (Australian Stock Exchange).
13. Испания бірлескен қор биржасы (BME Spanish Exchanges).
14. Италия қор биржасы (Borsa Italiana SPA).
15. Люксембург қор биржасы (Bourse de Luxembourg).
16. Монреаль қор биржасы (Bourse de Montreal).
17. Малайзия қор биржасы (Bursa Malaysia).
18. Чикаго опциондар биржасы (Chicago Board Options Exchange).
19. Копенгаген қор биржасы (Copenhagen Stock Exchange).
20. Неміс қор биржасы (Deutsche bourse AG).
21. Амстердамдағы «Еуронекст» Еуропа қор биржасы (Euronext Amsterdam).
22. Брюссельдегі «Еуронекст» Еуропа қор биржасы (Euronext Brussels).
23. Лиссабондағы «Еуронекст» Еуропа қор биржасы (Euronext Lisbon).
24. Париждегі «Еуронекст» Еуропа қор биржасы (Euronext Paris).

25. Кұрамына Стокгольм, Хельсинки, Таллин және Рига биржалары кіретін бірлескен қор биржасы (Hex Integrated Markets Ltd.).
26. Гонконг қор биржасы (Hong Kong Exchanges and Clearing).
27. Ирландия қор биржасы (Irish Stock Exchange).
28. Джакарт қор биржасы (Jakarta Stock Exchange).
29. Йоханнесбург қор биржасы (Оңтүстік Африка) (JSE Securities Exchange South Africa).
30. Оңтүстік Корея қор биржасы (Korea Stock Exchange).
31. Лондон қор биржасы (London Stock Exchange).
32. Мальта қор биржасы (Malta Stock Exchange).
33. Үндістан ұлттық қор биржасы (National Stock Exchange of India Limited).
34. Нью-Йорк қор биржасы (New York Stock Exchange).
35. Жаңа Зеландия қор биржасы (New Zealand Exchange).
36. Осака қор биржасы (Osaka Securities Exchange).
37. Осло қор биржасы (Oslo bourse).
38. Филиппин қор биржасы (Philippine Stock Exchange).
39. Сингапур қор биржасы (Singapore Exchange).
40. Швейцария қор биржасы (SWX Swiss Exchange).
41. Токио қор биржасы (Tokyo Stock Exchange).
42. Австрия қор биржасы (Wiener bourse AG).
43. Варшава қор биржасы (Warsaw Stock Exchange).
44. Бомбей қор биржасы (The Bombay Stock Exchange Limited, BSE).
45. Бразилия қор биржасы (Bovespa).
46. Үндістан қор биржасы (Delhi Stock Exchange).
47. Мексика қор биржасы (Bolsa Mexicana de Valores, BMV).
48. Ресей Федерациясының қор биржасы (ОАО ММВБ-РТС).
49. Торонто қор биржасы (Toronto Stock Exchange).
50. АҚШ қор биржасы (National Association of Securities Dealers Automated Quotation, NASDAQ).

Ислам банктәріне арналған
 пруденциалдық нормативтер,
 олардың нормативтік мәндері
 және есептеу әдістемесі туралы
 нұсқаулықтың 4-қосымшасы

Уақыт интервалдар бойынша ашық позицияларды бөлу

Аймақтар	Уақытша аралықтар	Ашық позициялар	Өлшеу коэффициенті	Ашық мөлшерленген позициялар	Жиынтықты ағ мөлшерленген позициялар

		ұзақ	қысқа		ұзақ	қысқа	Ж а б ы қ мөлшерленген позициялар	ұзақ	қысқа
1	1 айдан кем			0,00					
	1-3 ай			0,002					
	3-6 ай			0,004					
	6-12 ай			0,007					
	1-аймақтың нәтижесі								
2	1-2 жыл			0,0125					
	2-3 жыл			0,0175					
	3-4 жыл			0,0225					
	2-аймақтың нәтижесі								
3	4-5 жыл			0,0275					
	5-7 жыл			0,0325					
	7-10 жыл			0,0375					
	10-15 жыл			0,0450					
	15-20 жыл			0,0525					
	20 жылдан астам			0,06					
	3-аймақтың нәтижесі								
Аймақтар бойынша нәтиже									

**Ислам банктеріне арналған
пруденциалдық нормативтер,
олардың нормативтік мәндері
және есептеу әдістемесі туралы
нұсқаулықтың 5-қосымшасы**

Ислам бағалы қағаздарының жалпы нарықтық тәуекелінің есебі

Позициялардың атауы	Сомасы
Аймақтар бойынша өтемақы берілген, мөлшерленген позициялардың есебі	
1-аймақ	
Уақыт интервалы бойынша мөлшерленген жабық позициясы бойынша жиынтығы	
Мөлшерленген ашық позиция (ұзын)	
Мөлшерленген ашық позиция (қысқа)	
Ашық позиция жиынтығы бойынша мөлшерленген жабық позиция	
Мөлшерленген ашық позиция	
2-аймақ	
Уақыт интервалы бойынша мөлшерленген жабық позициясы бойынша жиынтығы	
Мөлшерленген ашық позиция (ұзын)	
Мөлшерленген ашық позиция (қысқа)	

Ашық позиция жиынтығы бойынша мөлшерленген жабық позиция	
Мөлшерленген ашық позиция	
3-аймақ	
Уақытша интервал бойынша мөлшерленген жабық позициясы бойынша жиынтығы	
Мөлшерленген ашық позиция (ұзын)	
Мөлшерленген ашық позиция (қысқа)	
Ашық позиция жиынтығы бойынша мөлшерленген жабық позиция	
Мөлшерленген ашық позиция	
1 және 2 аймақтар аралығында жабық позиция	
2 аймақ бойынша қалдық ашық позиция	
1 аймақ бойынша қалдық ашық позиция	
2 және 3 аймақтар бойынша жабық позиция	
3 аймақ бойынша қалдық ашық позиция	
2 аймақ бойынша қалдық ашық позиция	
1 және 3 аймақтар бойынша жабық позиция	
1 аймақ бойынша қалдық ашық позиция	
3 аймақ бойынша қалдық ашық позиция	
Ашық мөлшерленген қалдық позиция	
Аймақтар бойынша мөлшерленген жабық позициялар сомасының 10 пайызы	
1 аймақ бойынша мөлшерленген жабық позициясының 40 пайызы	
2 аймақ бойынша мөлшерленген жабық позициясының 30 пайызы	
3 аймақ бойынша мөлшерленген жабық позициясының 30 пайызы	
1 және 2 аймақтар аралығында мөлшерленген жабық позицияның 40 пайызы	
2 және 3 аймақтар аралығында мөлшерленген жабық позицияның 40 пайызы	
1 және 3 аймақтар аралығында мөлшерленген жабық позицияның 100 пайызы	
Ашық мөлшерленген қалдық позицияның 100 пайызы	
Жалпы нарықтық тәуекелдердің жиынтығы	

Ислам банкіне арналған
 пруденциалдық нормативтер,
 олардың нормативтік мәндері
 және есептеу әдістемесі туралы
 нұсқаулықтың 6-қосымшасы

200 жылғы " " _____ активтер мен міндеттемелер мерзімдерін салыстыру кестесі

(банктің қысқаша атауы)

						Міндеттемелер м ш а р т т ы міндеттемелердің сомасына
				Активтерден міндеттемелерді		

N	Баптар	Активтер	Міндеттемелер	шегергенде (3 баған – 4 баған)	Ш а р т т ы міндеттемелер	активтердің қатынасы (3 баға [4 бағаны+6 баға])
1	2	3	4	5	6	7
1	Талап еткенге дейін					
2	30 күнге дейін					
3	3 айға дейін					
4	6 айға дейін					
5	1 жылға дейін					
6	1 жылдан астам					
7	Жиынтығы:					

Басшы:

_____ (тегі және аты)

_____ (қолы)

Бас бухгалтер:

_____ (тегі және аты)

_____ (қолы)

Орындаушы:

_____ (лауазымы, тегі және аты) _____ (қолы) _____ (телефон нөмірі)

200_ жылғы " _____ " _____ есепке қол қою күні.

Активтер мен міндеттемелер мерзімдерін салыстыру кестесін толтыру ж ө н і н д е г і т ү с і н д і р м е :

Активтер мен міндеттемелер мерзімдерін салыстыру кестесін толтыру кезінде әрбір актив (міндеттемелер) үшін ең аз мерзім қарастырылады, ол мерзім аяқталғаннан кейін банк дебиторлар мен корреспонденттердің міндеттемелерін орындауын талап етуге (клиенттердің талаптарын орындауға міндетті) құқылы. 1-жолға банктің осы Нұсқаулыққа сәйкес талап ету бойынша жоғарғы өтімді активтер мен міндеттемелердің шамасына есепке алынған банктің активтері мен міндеттемелері, сондай-ақ, есептеуді жүзеге асыру мерзімі белгіленбеген міндеттемелер, сондай-ақ банктерден алынған "овернайт" заемдары және банктерден бір түнге тартылған салымдар, кредитордың міндеттемелерді мерзімінен өтеудің сөзсіз құқығымен мерзімді міндеттемелер, оның ішінде банктердің мерзімді және шартты депозиттері енгізіледі. Активтер мен шартты міндеттемелер қалыптастырылған арнайы резервтерді шегеріп, енгізіледі. Активтер, міндеттемелер және шартты міндеттемелер бағандары бойынша 1-ден 5-жолға дейінгі деректер өсу қорытындысы бойынша толтырылады. 5 және 6-жолдардың сомасы "Жиынтығы" деген бағанда жазылып, банк балансының деректерімен салыстырылады. "Жиынтығы" бағаны мен баланстық актив

бөлімінің қорытындысы арасындағы айырмашылық банк қалыптастырған резервтер (провизиялар) мен жіктелген активтердің (күмәнді бірінші және екінші санатынан басқа) сомасына сәйкес келеді.

Ислам банктеріне арналған
 пруденциалдық нормативтер,
 олардың нормативтік мәндері
 және есептеу әдістемесі туралы
 нұсқаулықтың 7-қосымшасы

200_ жылғы " __ " _____ жағдай бойынша әрбір шетел валютасы және валюталық нетто-позиция жөніндегі валюталық позициялар туралы есеп

(банктің қысқаша атауы)

Талаптар	Міндеттемелер	Аптаның күндері бойынша операциялық күннің соңына сальдо					
		1			2		
		(күн)			(күн)		
		Талаптар сомасы	Міндеттемелер сомасы	Позиция	Талаптар сомасы	Міндеттемелер сомасы	Позиция
1. Қолма-қол шетелдік валютаға қойылатын талап							
.....						
2. Орналастырылған/ тартылған салымдар							
.....						
3. Берілген/ алынған заемдар							
.....						
4. Бағалы қағаздар							
.....						
5. Дебиторлық/ кредиторлық берешек							
.....						
Талаптар жиынтығы	Міндеттемелер жиынтығы						
.....						
Баланстан тыс шоттар бойынша талаптар жиынтығы	Баланстан тыс шоттар бойынша міндеттемелер жиынтығы						

Талаптар жиынтығы	Міндеттемелер жиынтығы							
-------------------	------------------------	--	--	--	--	--	--	--

кестенің жалғасы

Аптаның күндері бойынша операциялық күннің соңына сальдо								
3			4			5		
(күн)			(күн)			(күн)		
Талаптар сомасы	Міндеттемелер сомасы	Позиция	Талаптар сомасы	Міндеттемелер сомасы	Позиция	Талаптар сомасы	Міндеттемелер сомасы	Позиция

Нормативтерді есептеудің соңғы есептік күніне банктің меншікті капиталының шамасы: _____

Жекелеген шет мемлекеттердің валюталары бойынша ашық валюталық позицияның белгіленген ең жоғарғы мөлшерін (шет мемлекеттердің топтары): _____

Валюталық нетто-позицияның ең жоғарғы мөлшерін белгілеу: _____

Басшы: _____
(тегі және аты) (қолы)

Бас бухгалтер: _____
(тегі және аты) (қолы)

Орындаушы: _____
(лауазымы, тегі және аты) (қолы) (телефон нөмірі)

200__ жылғы "__" _____ есепке қол қою күні.

Әрбір шетел валютасы бойынша валюталық позиция мен валюталық нетто-позиция туралы есепті толтыру жөніндегі түсіндірме

1. Тиісті ұяшықтарда қалыптасқан арнайы провизияларды алып тастағандағы баланстық шоттарда ескерілген шетел валютасындағы талаптар мен міндеттемелер көрсетіледі.

2. "Баланстан тыс шоттар бойынша талаптар жиынтығы" және "Баланстан тыс шоттар бойынша міндеттемелер жиынтығы" деген ұяшықтарда қалыптасқан арнайы провизияларды алып тастағандағы шетел валютасындағы шартты талаптар мен міндеттемелер көрсетіледі.

3. "Позиция" бағандары бойынша "Талаптар жиынтығы" және "Міндеттемелер жиынтығы" деген ұяшықтарда есепті кезеңдегі аптаның әрбір жұмыс күніндегі барлық шетел валютасы бойынша нетто-позиция көрсетіледі.

4. Жекелеген шет мемлекеттердің (шетелдік мемлекеттер топтарының)

валюталары немесе валюталық нетто-позиция бойынша белгіленген барынша жоғары мөлшерден асатын ашық позициялардың мөлшерлері туралы деректер қызыл түспен берілуі тиіс.

Ислам банктеріне арналған
 пруденциалдық нормативтер,
 олардың нормативтік мәндері
 және есептеу әдістемесі туралы
 нұсқаулықтың 8-қосымшасы

200__жылғы " __ " _____ шетел валютасындағы активтер мен міндеттемелер мерзімін салыстыру кестесі

(банктің қысқаша атауы)

N	Баптар	Ш е т е л валютасындағы активтер	Ш е т е л валютасындағы міндеттемелер	Активтерден міндеттемелерді шегергенде (3- баған 4-баған)	Ш е т е л валютасындағы ш а р т т ы міндеттемелер	Міндеттемелер ш а р т т ы міндеттемелерді сомасына активт қатынасы (3 бағ 4 бағаны+6 баға
1	2	3	4	5	6	7
1	Талап етілгенге дейін оның ішінде: 1) 2) 3)					
2	30 күнге дейін оның ішінде: 1) 2) 3)					
3	3 айға дейін оның ішінде: 1) 2) 3)					
4	6 айға дейін оның ішінде: 1) 2) 3)					

5	1 жылға дейін оның ішінде: 1) 2) 3)					
6	1 жылдан астам оның ішінде: 1) 2) 3)					
7	Жиынтығы:					

Басшы:

_____ (тегі және аты)

_____ (қолы)

Бас бухгалтер:

_____ (тегі және аты)

_____ (қолы)

Орындаушы:

_____ (лауазымы, тегі және аты) _____ (қолы) _____ (телефон нөмірі)

200__жылғы " __ " _____ есепке қол қою күні.

Шетелдік валютадағы активтер мен міндеттемелер мерзімдерін салыстыру кестесін толтыру бойынша түсіндірме

Шетел валютасындағы активтер мен міндеттемелердің мерзімдерін салыстыру кестесін толтыру кезінде шетел валютасындағы әрбір актив (міндеттемелер) үшін ең аз мерзім қарастырылады, ол мерзім аяқталғаннан кейін банк дебиторлар мен корреспонденттердің міндеттемелерін орындауын талап етуге құқылы (клиенттердің талаптарын орындайды). 1-жолға осы Нұсқаулыққа сәйкес жоғары тиімді активтер мен талап ету бойынша міндеттемелердің, оның ішінде есептеуді жүзеге асырудың мерзімі белгіленбеген міндеттемелердің мөлшерін есептеуге алынатын банктің шетел валютасындағы активтері мен міндеттемелері, сондай-ақ банктерден алынған "овернайт" заемдары және бір түнге банктерден тартылған салымдар, кредитордың міндеттемелерді мерзімінен бұрын өтеуді талап етудің шартсыз құқығымен мерзімді міндеттемелер, оның ішінде банктердің мерзімді және шартты депозиттері жазылады. Активтер мен шартты міндеттемелер, шетел валютасында жіктелген активтер мен жіктелген шартты міндеттемелерге құрылған, қалыптасқан арнайы провизияларды шегеріп, а л ы н а д ы .

1-7-жолдар толтырылады, оның ішінде жеке шет мемлекеттердің (шет мемлекеттер топтарының) мынадай валюталары бөлігінде:

"Standard & Poor's" агенттігінің "А"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі бар

елдердің немесе басқа рейтингтік агенттіктердің біреуінің осындай деңгейдегі рейтингі бар елдердің шетел валютасында, және "Еуро" валютасында;

"Standard & Poor's" агенттігінің "B"-дан "A"-ға дейінгі тәуелсіз рейтингі бар елдердің немесе басқа рейтингтік агенттіктердің біреуінің осындай деңгейдегі рейтингі бар елдердің шетел валютасында;

"Standard & Poor's" агенттігінің "B"-дан төмен тәуелсіз рейтингі бар елдердің немесе басқа рейтингтік агенттіктердің біреуінің осындай деңгейдегі рейтингі бар елдердің және сәйкес рейтингтік бағасы жоқ елдердің шетел валютасында.

Активтер, міндеттемелер және шартты міндеттемелер бағандары бойынша 1-ден 5-жолға дейінгі деректер өсу жиынтығы бойынша толтырылады. 5 және 6-жолдардың сомасы 7-жолдағы "Жиынтыққа" жазылады. Баланс бойынша активтердің жиынтық жолымен "Шетел валютасындағы активтер" бағанындағы "Жиынтығы" жолы бойынша пайда болған алшақтық банктің ұлттық валютадағы активтері мен шетел валютасындағы қаржылық емес активтерінің сомасына сәйкес келеді. Баланс бойынша міндеттемелердің жиынтық жолымен "Шетел валютасындағы міндеттемелер" бағанындағы "Жиынтығы" жолы бойынша пайда болған алшақтық қалыптасқан арнайы провизиялардың, ұлттық валютадағы міндеттемелердің және шетел валютасындағы қаржылық емес міндеттемелердің сомасына сәйкес келеді.

Ислам банктеріне арналған
пруденциалдық нормативтер,
олардың нормативтік мәндері
және есептеу әдістемесі туралы
нұсқаулықтың 9-қосымшасы

200__жылғы " __ " _____ ұлттық валютадағы активтер мен міндеттемелер мерзімдерін салыстыру кестесі

(банктің қысқаша атауы)

N	Баптар	Ұлттық валютадағы активтер	Ұлттық валютадағы міндеттемелер	Активтерден міндеттемелерді шегергенде (3-баған 4-баған)	Ұлттық валютадағы шартты міндеттемелер	Міндеттемелер мен шартты міндеттемелердің сомасына активтердің қатынасы (3 бағаны/[4 бағаны+ 6 бағаны])
1	2	3	4	5	6	7
1	Талап етілгенге дейін					

2	30 айға дейін				
3	3 айға дейін				
4	6 айға дейін				
5	1 жылға дейін				
6	1 жылдан астам				
7	Жиынтығы:				

Басшы:

_____ (тегі және аты)

_____ (қолы)

Бас бухгалтер:

_____ (тегі және аты)

_____ (қолы)

Орындаушы:

_____ (лауазымы, тегі және аты) _____ (қолы) _____ (телефон нөмірі)

200__ жылғы " __ " _____ есепке қол қою күні.

Ұлттық валютадағы активтер мен міндеттемелер мерзімдерін салыстыру кестесін толтыру жөніндегі түсіндірме:

Ұлттық валютадағы активтер мен міндеттемелердің мерзімдерін салыстыру кестесін толтыру кезінде ұлттық валютадағы әрбір актив (міндеттемелер) үшін ең аз мерзім қарастырылады, ол мерзім аяқталғаннан кейін банк дебиторлар мен корреспонденттердің міндеттемелерін орындауын талап етуге құқылы (клиенттердің талаптарын орындайды). 1-жолға осы Нұсқаулыққа сәйкес жоғары өтімді активтер мен талап ету бойынша міндеттемелердің, оның ішінде есептеуді жүзеге асырудың мерзімі белгіленбеген міндеттемелердің мөлшерін есептеуге алынатын банктің ұлттық валютадағы активтері мен міндеттемелері, сондай-ақ банктерден алынған "овернайт" заемдары және бір түнге банктерден тартылған салымдар, кредитордың міндеттемелерді мерзімінен бұрын өтеуді талап етудің шартсыз құқығымен мерзімді міндеттемелер, оның ішінде банктердің мерзімді және шартты депозиттері жазылады. Активтер мен шартты міндеттемелер, ұлттық валютада жіктелген активтер мен жіктелген шартты міндеттемелерге құрылған, қалыптасқан арнайы провизияларды шегеріп, алынады.

Активтер, міндеттемелер және ықтимал (шартты) міндеттемелер бағандары бойынша 1-ден 5-жолға дейінгі деректер өсу қорытындысы бойынша толтырылады, ол банк балансының деректерімен салыстырылады. 5 және 6-жолдардың сомасы 7-жолдағы "Қорытындыға" жазылады, ол банк балансының деректерімен салыстырылады. Баланс бойынша активтердің қорытынды жолымен "Ұлттық валютамен активтер" бағанындағы "Қорытынды" жолы бойынша пайда болған алшақтық банктің шетел валютасындағы активтері мен ұлттық валютадағы қаржылық емес активтерінің сомасына сәйкес келеді. Баланс бойынша міндеттемелердің жиынтық жолымен "Ұлттық валютамен міндеттемелер" бағанындағы "Қорытынды" жолы бойынша пайда болған

алшақтық қалыптасқан арнайы провизиялардың, шетел валютасындағы міндеттемелердің және ұлттық валютадағы қаржылық емес міндеттемелердің сомасына сәйкес келеді.

Ислам банктеріне арналған
пруденциалдық нормативтер,
олардың нормативтік мәндері
және есептеу әдістемесі туралы
нұсқаулықтың 10-қосымшасы

**Қазақстан Республикасының резидент еместері алдындағы
міндеттемелерге банктердің капиталдандыру коэффициенттерінің кестесі
(k8, k9)**

N	Банктердің меншікті капиталы	Коэффициенттердің ең жоғарғы нормативтік мәндері	
		k8	k9
1	200 миллиард теңгеге дейін қоса алғанда	2	4
2	200 миллиард теңгеден астам	2,5	5

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК